

Новини ▶ 7

Инспекцията по труда изпрати 11 фирми на прокурор

Тема на деня ▶ 4-5

Двойните стандарти на енергийния регулатор

Пари

BONNIER
pari.bg

Вторник

1 февруари 2011, брой 22 (5081)

USD/BGN: 1.42845

▲ +0.13%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36920

▼ -0.13%

Българска народна банка

Sofix: 398.15

▼ -1.29%

Българска фондова борса

BG40: 1122.74

▼ -1.99%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПРОГНОЗИТЕ СТАВАТ ВСЕ ПО-СМЕЛИ

Георги Прохаски,
Център за икономическо развитие

За 2011 г. очакваме да спре спадът в заетостта и да започне слабо повишение ▶ 6

Цветослав Цачев,
“Елана Трейдинг”

Очаквам ръст на икономиката и на доходите през годината, което ще накара хората да инвестират повече. Sofix може да поскъпне с 25% ▶ 11

Новини ▶ 9

Туроператори предлагат пари в брой или екскурзия до Дубай вместо Египет

Пазари ▶ 12-13

Лошите кредити намалиха с една пета печалбата на банките през 2010 г.

Медиен бизнес
▶ 22-23

▶ Дора Василева,
председател на
УС на Българската
уебасоциация

Бюджетите за реклама в интернет ще се увеличат тази година

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Рекс Тилърсън

Печалбата на щатския петролен гигант Exxon Mobile, управляван от Рекс Тилърсън, се е увеличила с 53% през последното тримесечие на 2010 г. спрямо същия период на 2009 г. Печалбата е стигнала 9.25 млрд. USD за последните три месеца на миналата година, което е с 3.4 млрд. USD повече в сравнение със същия период на 2009 г.

Губещ Костадин Шахов

Комисията за защита на конкуренцията наложи глоба в размер на 3921 лв. на кмета на община Враца Костадин Шахов. Причината е нарушение на Закона за обществените поръчки при определяне на изпълнител на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Укрепване на ляв бряг на р. Скът в участък от 143 метра - погпорна стена с. Оходен“.

Мнения

► По темата „НАП проверява 264 висши държавни служители“: След проверките с хеликоптер гоиде ред и на проверката на фирмени шефове. Добре, но не разбрахме какъв беше резултатът от предните проверки, с които ни занимаваха толкова време. Опасявам се, че тези действия на НАП са просто PR акция. Според наказателния кодекс укриване на данъци носи лишаване от свобода. Съмнявам се обаче да затворят заг решетките някой висш държавен служител. Достатъчно ще е той да се обади на премиера, който ще се обади на шефа на НАП и хоп - проблемът решен. А за нас ще останат разговори от няколко СРС-та.

Валентин Иванов

Коментар

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Оптимизация по български

pari.bg Топ 3

1 НАП проверява 264 висши държавни служители. Лицата не са декларирали различни видове имущество и доходи в декларациите си.

2 Фирмите инвестират в иновации, но не ги патентоват. Компаниите в България рядко прибавят до услугите на патентното ведомство. Това не означава, че те не разработват нови продукти.

3 Салам с образа на Twitter. Истината е, че нито Twitter, нито Facebook извадиха хората на улицата, но това е лесното и удобно обяснение за медиите.

Бюджетът за целите на преброяването е 28 млн. лв. Каква част от тях са отделени за онлайн системата, е неизвестно дори на служителите на НСИ, но тестовите в последния момент, довели до срива ѝ, не вдъхват голямо доверие в нейната сигурност. Под въпрос е и самата ѝ ефективност. Целта на подобни онлайн системи е да се спестят време и пари - както на гражданите, така и на преброителите. У нас дори да се регистрираш онлайн, пак подлежиш на проверка - само че в този случай проверяващият трябва да синхронизира данните, подадени в системата, с тези, взети на място, и за това ще получи двойно по-малък хонорар (0.70 лв.).

От 1 до 28 февруари ще се проведе седемнайсетото преброяване на населението и жилищния фонд на Република България. Фактите показват, че това е най-мощната кампания

Георги Панайотов
georgi.panayotov@pari.bg

” В навечерието на кампанията за преброяването на населението НСИ показва колко лабилно е онлайн присъствието на държавните институции.

на държавна институция, че присъства добрата воля за оптимизиране на разходите и преминаване към онлайн система и че между добрите желания и тяхното реализиране има голяма разлика.

Една от най-силно „рекламираните“ новини около тазгодишното преброяване (последното се случи преди 10 години в началото на 2001) е възможността гражданите сами да се „преброят“, използвайки сайта на Националния статистически институт. При опит за проверка как работи системата се оказа, че сайтът е недостъпен - ситуация, която не се промени до редакционното приключване на броя. Служителите в отдела за връзки с обществеността на института обясниха, че нямат ясна представа защо се случило така, но предположението е, че проблемът се дължи на тестовите на новата система и прехвърлянето ѝ на нов сървър.

В кампанията ще вземат участие 55 000 квестори, като от всеки се очаква да провери между 200 и 250 души. Число, което щеше да е с една трета по-малко, ако онлайн механиката на онлайн регистрирането беше изчистена. Наистина ще бъдат спестени средства, но те ще са за сметка на проверяващите, а не на проверяваните в ролята им на данъкоплатци. При положение че всеки все пак трябва да бъде проверен, десетте спестени минути няма да премахнат изискването гражданите да са в домовете си по време на проверката.

Липсата на сайт на НСИ един ден преди старта на преброяването, освен че може да се изтъкува като липса на професионализъм, води към един от най-популярните въпроси у нас - оптимално ли са изразходвани средствата за преброяването? Както и дали половинчатите мерки може да се приемат за полупровал или полууспех. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radianova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирслав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагостина ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ПARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Прокуратурата да извърши пълно разследване на сделките с външния дълг в периода 2002-2003 г., направени от тогавашния финансов министър Милен Велчев

► Димитър Бъчваров, зам.-председател на ДСБ

Число на деня

7

► са областите, в които грипната ваканция продължава до края на седмицата - Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора, Шумен, Габрово и Монтана. Училищата в София от гнес работят

С много пяна

Прокуратурата проверява премиера и шефа на митниците за случая „Леденика“

До 10 дни обвинението трябва да получи и експертната на БАН за записите

Прокуратурата съобщи, че е провела и продължава да провежда разпити на свидетели от системата на МВР, ДАНС и Агенция „Митници“ във връзка със СРС скандала. В специално съобщение до медиите държавното обвинение информира, че разследването по досъдебното производство за разпространените телефонни разговори с участието на висши държавни служители и министри продължава в три посоки:

1 Дали записите са в резултат на използвани специални разузнавателни средства и ако е така, как е изтекла тази информация, откъде и дали записите са манипулирани като съдържание.

2 Кой и по какви признаци е филтрирал информацията, представяна на прокуратурата в хода на текущо разследване.

3 Налице ли е престъпление от общ характер, извършено от висши държавни служители по повод митническата проверка в пивоварна „Леденика“.

Проведената миналата пролет митническа проверка в пивоварна „Леденика“ е тема в разпространените разговори между министър-председателя Бойко Борисов, изпълнителния директор на Агенция „Митници“ Ваньо Танов и неговия заместник по онова време Антоний Странджев. Борисов обяснява на Танов как е поел ангажимент пред президента Първанов за Михаил Михов, когото Борисов нарича Мишо Бирата. „Като съм му обещал, че няма да го закачам, няма да го закачам,“ казва в записата премиерът и нарежда на

Танов да изтегли хората си от пивоварната. Прокуратурата не уточнява дали проверява всички участници в записите или само някои от тях.

Всички разговори, с които разполага прокуратурата, са изпратени за нова комплексна експертиза в БАН. Ден преди парламентът да гласува вот на доверие на правителството преди две седмици, прокуратурата разпространи първата фонографска експертиза, изготвена от Института по криминалистика към МВР. Основният извод в нея беше, че записите са презаписи. □

► В началото на скандала главният прокурор Борис Велчев каза, че не толерира широкото използване на СРС и бил взел мерки в прокуратурата то да намалява

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Кръгом и пак напред

Митническото дознание отново е на дневен ред

Преди пет години по предложение на Румен Петков то беше премахнато от НПК

Министърът на финансите Симеон Дянков, експерти от Министерството на правосъдието, МВР и Агенция „Митници“ обсъдиха възстановяване на митническото дознание. Решението е междуведомствена работна група, в която влизат представители на четирите институции, да анализира и обобщи опита в областта на митническото дознание на митническата администрация в периода 2001-2006 г. Групата ще поиска и становище от Върховната касационна прокуратура. Ако митническото дознание бъде възстановено, митничарите отново ще имат право да събират данни, факти и

обстоятелства, които ще важат и пред съда.

Старото ново

Митничарите имаха тези права до преди 5 години. През 2005 г. по предложение на тогавашния вътрешен министър Румен Петков парламентът премахна митническото дознание. След тази промяна дознатели може да бъдат само служители на МВР и събирането на доказателствата за митническите престъпления беше само тяхна отговорност.

В средата на тази година в интервю за „24 часа“ финансовият министър Симеон Дянков каза, че трябва да се създаде митническо дознание. Според него дознателите в митниците ще могат при контрабанда на цигари да установят къде са произведени или откъде са внесени. „Смятам, че ако това стане, рязко ще пови-

шим контролните функции на митниците и НАП. Сега се налагат глоби, но схемата продължава да си действа“, казва още той.

Европейски опит

Преди време след неформални срещи с колегите си от ЕС Дянков установил, че България е една от малкото държави, чийто митници нямат такива функции. В седем държави от ЕС митническите органи разполагат с пълния обем от правомощия на криминалната полиция, а в 11 митническите органи, след възлагане от съдебен орган, могат да изпълняват молби за правна помощ при разследване на митнически нарушения. В Германия, Австрия, Франция, Великобритания, Гърция, Швеция и др. митничарите имат право на арести, извършване на разпит, право на проверка на самоличността на лицата и др. □

В броя четете още

Тенденции

► 18

Китайските банки се насочват към Европа

Имоти

► 20-21

Интересът към жилища в строеж се завръща

www.peugeot.bg

**ПО-КЪСНО
ще е
ТВЪРДЕ
КЪСНО**

308 НА ЦЕНИ ОТ
23 825
лева с ДДС
с ABS, климатик,
предни ел. стъкла,
радио/ CD MP3

Моделът има бизнес версии с възможност за ДАНЪЧЕН КРЕДИТ

ИЗБЕРЕТЕ ВАШИЯ АВТОМОБИЛ НА SALE.PEUGEOT.BG

Не можем да ви обещаем, че големите отстъпки за автомобили на склад ще продължат още дълго. Но можем да ви уверим, че в момента е наистина изгодно да закупите Peugeot 206+, 207 и 308.
А лизинговите условия, които ви предлагаме, ще направят покупката ви една наистина изгодна инвестиция.

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

София Франс Ауто
Бургас 056/860 111 Варна 052/554 111 В. Търново 062/600 746, 601 310 Добрич 058/690 138 Карлово 0335/94 209 Кюстендил 078/552 452 Монтана 096/300 013 Пазарджик 034/442 499 Плевен 064/833 128 Пловдив 032/908 000 Разград 084/630 033 Русе 082/827 231 Сандански 0746/31 911 Севлиево 0675/32 003 Сливен 044/600 106 Смолян 0301/60 963 София Ботевградско шосе 02/8922 131 София Люлин 02/9216 131 София Цариградско шосе 02/9601 131 Стара Загора 042/670 418 Търговище 0601/67 050 Хасково 038/601 100

Избирателните пропуски на енергийния регулатор

CEZ

9 акта за нарушения

1.34
МЛН. ЛВ.

EVN

6 акта за нарушения

750
ХИЛ. ЛВ.

E.ON

8 акта за нарушения

920
ХИЛ. ЛВ.

Доводи за глобите:

- изкуствено завишаване на разходите чрез пренасочването на външните услуги към компаниите майки
- дублиране на дейности и разходи, които може да бъдат избегнати
- не са отразени коректно разходи за материали и облекло

Според експерти решенията на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране не са справедливи към всички компании, но зад всяко прозира мотив, който засега не е доказан

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) прилага двоен стандарт спрямо държавни и частни компании. Въпреки че основната дейност на комисията е осигуряване на баланс между интересите на енергийни предприятия и техните клиенти, тя наказва едни, а за други си затваря очите.

Проведените през миналата година за първи път одити в държавната и частните енергийни компании дадоха основания за подобно заключение. Комисията глоби електроразпределителните предприятия за изнасянето на услуги към външни компании, а Националната електрическа компания (НЕК) беше пощадена, въпреки че не е съгласувала инвестиционния си план с комисията

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

и е насочвала разходите си в погрешна посока.

Преди седмица регулаторът за първи път публично обяви пропуск в дейността си - не е забелязала увеличението брой аварии по мрежата на „Топлофикация-София“, а след проверка в дружеството е установила, че абонатите на парното вече веднъж са платили ремонт, който така и не се е състоял. Въпреки това комисията

обяви, че засега няма да налага санкция на общинското дружество. Комисията не изпълнява задълженията си, коментира депутатът от Синята коалиция Иван Иванов. Според него, ако бъде установено със сигурност, че в сметките на абонатите са включени разходи, които не са били направени, комисията трябва да глоби топлофикацията за документна измама.

Грешка има, поправка няма

Експертите, чието мнение в „Пари“ потърси, са единодушни, че държавният регулатор е приложил двойни стандарти. Всеки обаче има свое тълкуване за причината, довела до различната реакция на държавната комисия в идентични случаи. В пове-

” Всеки регулатор на мястото на ДКЕВР ще предпочете да прехвърли вината на други единици от системата, а не на НЕК

Красен Станчев,
макроикономист

чето случаи поведението й се определя като оправдано според дадената ситуация - или за да не посяга на собственика на електропреносната мрежа, или защото има вина за по-малките му инвестиции.

Бял флаг пред гържавната компания

Държавният статут на НЕК затруднява обективното анализиране на грешките й, а оттам и безпристрастното им санкциониране. „НЕК е държавна, затова се получава небалансирано разпределение на правата и ролите в цялата енергийна система“, коментира за в. „Пари“ икономистът Красен Станчев. По думите му всеки регулатор на мястото на ДКЕВР ще предпочете да прехвърли вината на други единици от системата, а не на

НЕК, защото тя е собственик на цялата електропреносна мрежа в страната.

По пътя на железниците

Въпреки че предстои отделение на собствеността върху мрежата от НЕК (според изискването на третия либерализационен пакет на ЕС - бел. ред.), това няма да направи компанията по-малко значима за държавата. Според Красен Станчев така има възможност да се стигне до ситуацията на Българските държавни железници. Там инфраструктурата беше отделена от превозите, но това не заздравя финансовото състояние на компанията, нито подобри качеството услугата.

Според Станчев единственият начин да има обективно оценяване на слабостите и грешките на компанията е тя да бъде приватизирана.

От чувство за вина

Комисията е по-либерална към държавната компания, тъй като тя самата е виновна за по-малките инвестиции в мрежата, вследствие на които се случват и аварията, смята депутатът от ГЕРБ и член на комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм в Народното събрание

Валентин Николов. Според него Държавната комисия изпълнява стриктно изискванията към дейността си, но прилага двоен аршин. Той обаче се дължи на социалната цена - в старанието си да поддържа поносима за потребителите цена на тока, регулаторът одобрява по-малки суми за инвестиции всяка година. Така при аварии заради остаряла и неподновена мрежа ДКЕВР е по-мека с държавната компания.

” ДКЕВР прилага двоен аршин, но той се дължи на социалната цена

Валентин Николов,
депутат от ГЕРБ

А независимостта

Ако има разминаване по отношение на държавни и частни компании, комисията трябва да преразгледа решението си, защото дружеството, което е понесло санкция и е в неравностойно положение спрямо друго, има право да заведе съдебно дело, смята Иван Иванов от ДСБ. Според него за нарушения, които оцетяват потребителите, енергийният регулатор трябва да нала-

НЕК**Нарушения:**

- инвестиционната програма не е съгласувана с ДКЕВР от 2006 г.
- повече от 50% от инвестициите са насочени към нови мощности като АЕЦ „Белене“ и „Цанков камък“

„Топлофикация-София“**Нарушения:**

- включва в цените на абонатите разходи за неизвършен ремонт
- допуска множество аварии по топлопреносната мрежа

Енергийни одити с частен и държавен характер

През 2010 г. частните електроразпределителни дружества отне-соха 3 млн. лв. глоби. За държавната НЕК остана само поуката

През април 2010 г. енергийният регулатор започна одит на НЕК и на трите електроразпределителни дружества с чешко, австрийско и германско участие - CEZ, EVN и E.ON. Проверките започват по настояване на премиера Бойко Борисов. Причината е друга проверка, която показва, че НЕК е продавала електричество на енергийните дружества на по-ниска цена, отколкото го е купувала от производителите на електроенергия. Така след изнесените данни държавната комисия започва енергийни одити в националната компания и ЕРП-тата.

Когато едните са много лоши...

Няколко месеца по-късно идват резултатите, а с тях и глобите... изненадващо обаче те са само за частните компании. Трите ЕРП-та бяха санкционирани общо с над 3 млн. лв., а резултатите от одита бяха изпратени

на прокурор. Основните им провинения бяха изкуствено завишаване на разходите заради използването на скъпи външни услуги. Проверката показва, че е нарушен основният принцип на тези предприятия - да извършват дейността си при минимални икономически обикновени разходи. Установено е и дублиране на дейности и разходи, които е можело да бъдат избегнати. Всички тези разходи се отразяват върху цените на електричеството за всички потребители.

...а гругите не толкова

Отново потребителят плаща и неправилните инвестиции на собственика на електропреносната мрежа НЕК. Въпреки че резултатите от одита в държавната компания не бяха публично обявени, проверка след аварията от лятото на 2010 г. показва, че през последните няколко години тя е инвестирала в нови генериращи мощности вместо в развитието и модернизацията на мрежата. С това тя е застрашила сигурността на доставяната електрическа енергия, за което явен пример е и повредата с далекопровода, собственост на НЕК, който остави часове наред цяло-

то Южно Черноморие без ток миналото лято. За тези нарушения обаче глоби няма, въпреки че потърпевши са потребителите, които уж са под защитата на регулатора. Резултатите от проверката така и не отидоха на прокурор, тъй като според комисията не са открити конкретни нарушения, а по-скоро грешна политика.

От одита на ДКЕВР става ясно, че от 2006 г. държавният гигант е насочвал над 50% от инвестициите си към нови мощности. Такива са „Цанков камък“ и АЕЦ „Белене“, които миналата година влязоха в общественото ползване като проблемни проекти, свързани с корупционни схеми и източване на милиони левове. Освен че инвестира в погрешна посока, НЕК е пропуснала да съгласува инвестиционната си програма с енергийния регулатор. Задължение на ДКЕВР е всяка година да поиска и да одобри инвестиционните програми както на частните, така и на държавните дружества. Въпреки явното подминаване на това условие за държавната компания няма санкция, а само препоръки накъде трябва да насочи инвестициите си занапред. **П**

„Енергийният регулатор трябва да налага едни и същи санкции. В противен случай той няма да изпълнява функциите си - на независим регулаторен орган

Иван Иванов,
депутат от ДСБ

га едни и същи санкции. В противен случай той няма да изпълнява функциите си, а именно - на независим регулаторен орган.

Държавна и частна собственост трябва да са поставени на равен старт, особено когато става въпрос за регулирания пазар на електроенергия. „Държавна компания“ не значи защитена от „държавната комисия“. В член 23, ал. 1 от Закона за енергетиката се казва, че комисията трябва да осигури равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и групи потребители. На прост език това означава, че регулаторът трябва да поставя всички под един знаменател. В противен случай той нарушава закона. **П**

Милост за едно общинско дружество

Енергийният регулатор признава свой пропуск, но отново опрощава грешка - този път на „Топлофикация-София“

Въпреки неизпълнението на инвестиционната програма на „Топлофикация-София“ Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) обяви, че засега няма причини да санкционира общинското дружество. Преди седмица стана ясно, че в цените на абонатите веднъж вече са били включени разходи по ремонта на топлопреносната мрежа, който така и не е бил осъществен. А сега предстои да се направи втори ремонт, този път реален, който отново ще се отрази върху сметките на потребителите. **П**

Мобилизация слег признанието

Проверка на ДКЕВР е показала, че през последните години аварията в София са се увеличили. Председателят на регулатора Ангел Семерджиев дори призна, че членовете на комисията не са били толкова наблюдателни, за да установят нарастващия брой аварии в столицата. Впоследствие ДКЕВР установява, че причината за честите повреди е, че след 2004 г. не са инвестирани нужните средства за рехабилитация на мрежата. В момента в общинското дружество тече проверка за какво са изхарчени средствата, след като не са били насочени към ремонти. Очаква се ДКЕВР да позволи двойно увеличение на парите за рехабилитация на слабите места по мрежата, за да се избегнат аварии в бъдеще. **П**

Центърът за икономическо развитие прогнозира 3% ръст през 2011 г.

Всички отрасли ще са във фаза на растеж едва в края на годината, прогнозира Георги Прохаски от ЦИР

Икономиката ще нарасне с 3% през тази година. Това прогнозираха икономистите от Центъра за икономическо развитие (ЦИР) в първия си доклад за 2011 г. Очакванията им за ръст през цялата 2010 г. са от 1%. Председателят на центъра Георги Прохаски коментира, че страната вече излиза от кризата, но бавно и мъчително. По думите му това ще продължи и през цялата 2011 г. "България не излиза бързо от кризата. 2011-а ще бъде трудна за икономиката. Едва в края на годината ще има подобрене в повечето сектори", коментира Прохаски.

Добрите новини при износа не са достатъчни

От ЦИР подчертаха, че основен двигател на икономиката е външната търговия, а износът се е върнал на предкризисните си нива. Това обаче все още не е достатъчно за пълно съживяване и възстановяване на икономиката, посочиха от ЦИР, като допълниха, че през тази година темпът на нарастване на външната търговия няма да бъде устойчив. По думите на Прохаски причина за това са бавният глобален растеж, бюджетните ограничения

в много страни и нестабилното вътрешно търсене. "През тази година износът постепенно ще забави растежа си на годишна база", обясни той.

Мъгла прег инвестициите

Чуждите инвестиции в страната ни ще започнат да се възстановяват едва след първата половина на тази и началото на следващата година. "По отношение на инвестициите имаме определени конкурентни предимства, но това ще се почувства от икономиката чак през 2012 г.", обясни още председателят на ЦИР. Въпреки това обаче страната е в Топ 15 по предпочитани държави за инвестиции, а за по-сериозното им увеличаване трябва модернизация на различни области на икономиката - енергийната ефективност, ВЕИ проектите, здравеопазването. От центъра посочиха, че за периода януари - ноември 2010 г. в страната са влезли 894.7 млн. EUR преки инвестиции. Прогнозата им е, че обемът им през тази година ще бъде между 1.2 и 1.4 млрд. EUR.

По-ниска инфлация

По-ниска инфлация през тази година е прогнозата от

ЦИР. Според Георги Прохаски инфлацията в края на миналата година е била 4%, а тази година няма да надхвърли 3%. Той коментира, че няма основание да се очаква висока инфлация през 2011 г., защото не се очаква сериозно повишаване на цените както на вътрешния, така и на международния пазар. Причината за по-ниска инфлация е и фактът, че административните цени няма да се повишават много. "През 2011 г. динамиката на потребителските цени у нас ще е потисната от все още свитото и предпазливо крайно потребление. В посока нарастване ще въздействат обичайно промените на международните цени и на административно регулираните цени. Доколкото при тях няма очаквания за нови сериозни скокове, може като цяло да очакваме пониска инфлация за 2011 г., в порядък под 3%", обясни председателят на ЦИР.

Според Прохаски вътрешното потребление все още е сериозно засегнато от кризата. Той обясни, че хората все още са притеснени за финансите си, поради което не са се отпуснали при покупките на стоки и услуги. Прогнозите на други икономисти, както и на анализаторите на воде-

щите банки у нас също са за трудно възстановяване на потреблението. А страхът от безработицата е в основата на това според различните анализи.

Повече служители на работа

Добра новина има около заетостта. Прогнозата на ЦИР е, че нещата в тази област ще се подобряват след март, когато вече ще започне да се отчита лек ръст при този показател. От центъра посочиха, че последното тримесечие на 2010 г. може би ще е дъното в освобождаването от заетост в хода на годината. Може да се очаква, че в първите месеци на 2011 г. то ще бъде вече доста по-слабо. Въпреки това обаче от ЦИР посочиха, че все още няма основания за скорошно и рязко подобряване на ситуацията на българския трудов пазар. "За 2011 г. очакваме да спре спадът в заетостта и да започне слабо повишение", коментира Прохаски. Прогнозата му е, че регистрираната безработица ще се задържи между 8.5 и 9% през тази година.

Общата оценка на икономистите от ЦИР е, че България излиза от кризата бавно и мъчително.

Рагослава Димитрова

Излизаме от кризата бавно и мъчително

България започна да излиза от кризата през второто тримесечие на 2010 г. и това ще продължи бавно и мъчително през цялата 2011 г. За четвъртото тримесечие на 2010 г. очакваме растежът на икономиката да се ускори до около 1.5-2% на годишна база. За 2010 г. като цяло очакваме растеж малко над 1%. През 2011 г. растежът ще продължи, но няма да надхвърли 3%. По-нагаташната скорост на възста-

В края на 2011 г. всички икономически сектори ще са на плюс

новяване на икономиката ни в краткосрочен план ще зависи от скоростта на възстановяване на услугите, тъй като имат преобладаващ дял в БВП, и на строителството, което въпреки ниския си дял - 7.6% за 2009 г., е в състояние да дърпа динамиката на цялата икономиката.

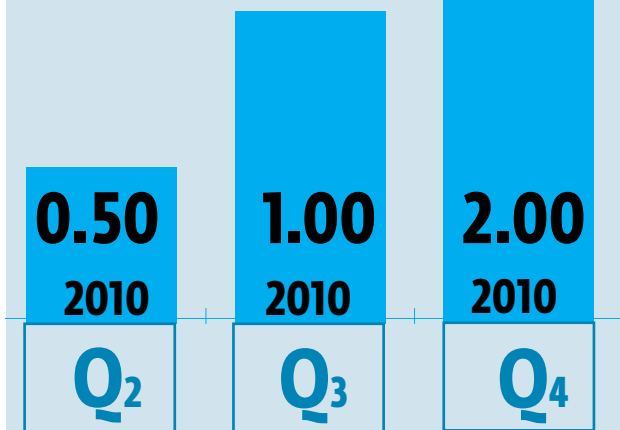
Износът постепенно ще забави растежа си на годишна база, а оттеглянето на чуждестранните инвеститори, ограниченията в кредитирането, непредсказуемостта на държавната политика и несигурността за бъдещето ще възпира вътрешното потребление и вносът, макар и да започне да се съживява през втората половина на годината, няма да достигне предишните си размери.

► Георги Прохаски, председател на Центъра за икономическо развитие

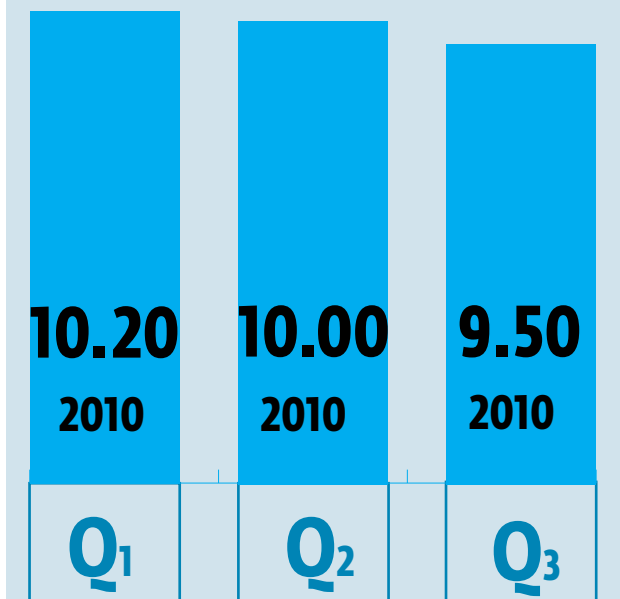
РЪСТ НА ИКОНОМИКАТА В %

2010 г. - 1.00%

2011 г. - 3.00%

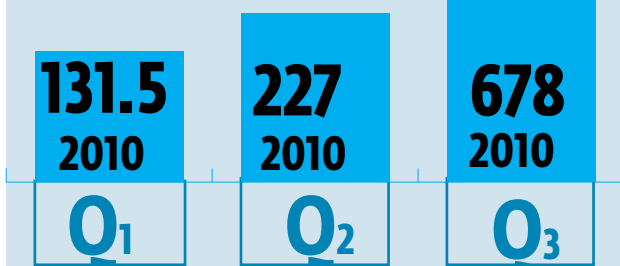
БЕЗРАБОТИЦА В %

2011 г. - 9.00%

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ В МЛН. €

2011 г. - 1.4 млрд. €

Q₁ първо тримесечие

Q₃ трето тримесечие

Q₂ второ тримесечие

Q₄ четвърто тримесечие

Инспекцията по труда сезира прокуратурата за 11 некоректни фирми

Не може шепа предприятя да петнят името на бизнеса, заяви Тотю Младенов

Главната инспекция по труда ще сезира прокуратурата за 11 фирми, които имат неизплатени трудови възнаграждения, съобщил министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов. Още в началото на месеца Младенов заяви, че има списък, включващ 72 фирми с общо 16 465 служители, които дължат неизплатени заплати за над 19 млн. лв.

В резултат на проверките 16 от тези фирми са издължили в пълен размер дължимите суми, а други 45 са извършили частично изплащане на забавените заплати. Близко 8.7 млн. от общо дължимите 19 млн. лв. вече са изплатени.

Четири работодателя са в производство по несъстоятелност, а три са постигнали двустранно споразумение с работниците кредитори и са изготвили график за изплащане на задълженията.

При последните проверки е установено, че 14 от работодателите, които към 20 декември 2010 г. са погасили забавените възнаграждения, отново са забавили изплащането им за следващ период от време.

Обещание за месечни справки

„Който не може да си из-

пълнява ангажиментите, няма място в бизнеса. Тези предприятия, които системно бавят заплати, не може да слагат петно върху целия бизнес. Хиляди фирми в България са идеални платци - плащат заплати, данъци и осигуровки, инвестират в подобряване на условията на труд, създават заетост. Откъде накъде шепа предприятя ще петнят името на бизнеса. Самият бизнес

трябва да ни съдейства и да има пълна нетърпимост към такива работодатели”, заяви министър Младенов. Той се зарече, че всеки месец медиите ще бъдат уведомявани какво се върши относно подобни тежки случаи на нарушаване на трудовото законодателство.

Причините нямат значение

Министърът обясни, че

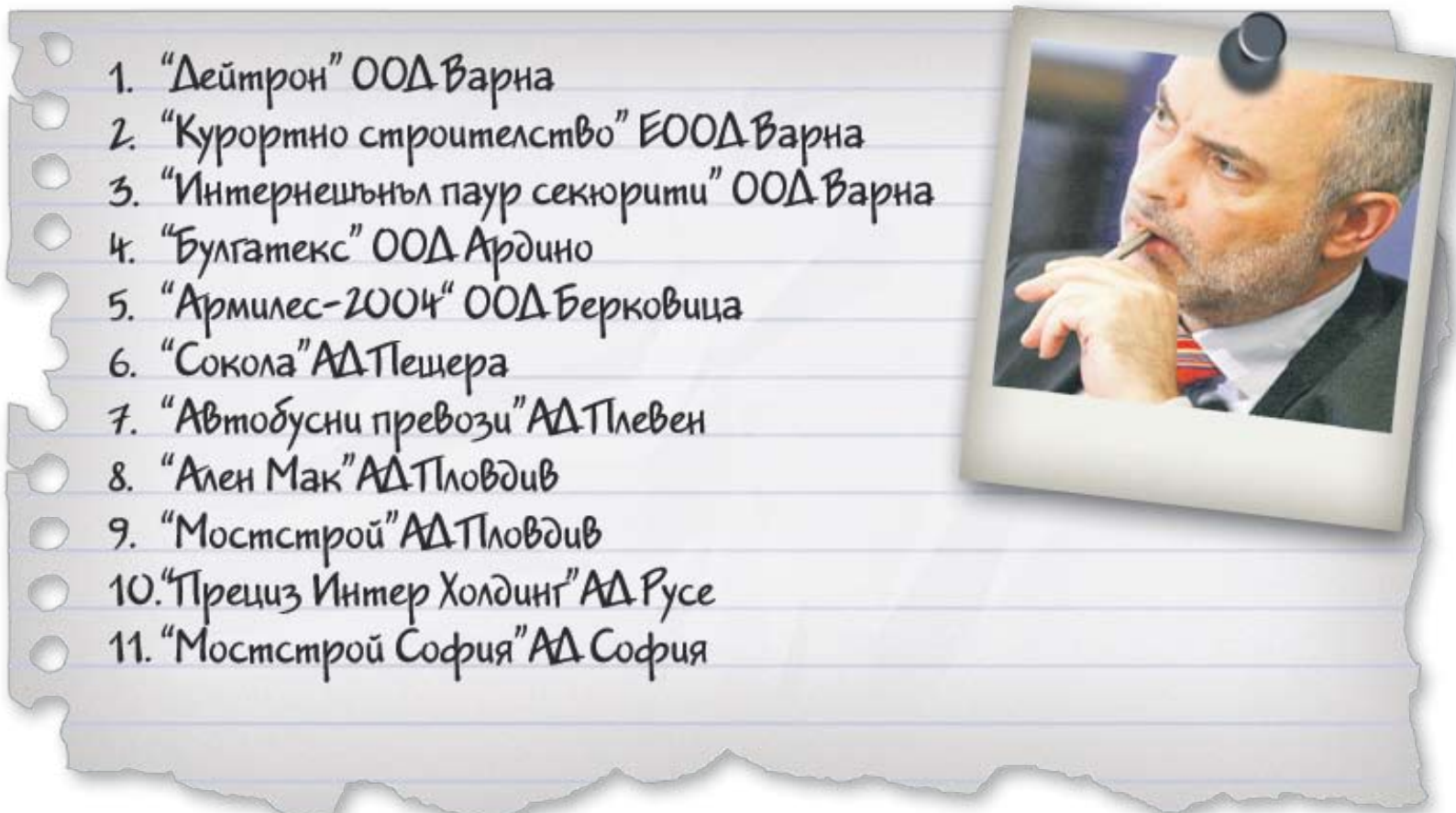
след като са изчерпали без резултат всички лостове за въздействие върху некоректните работодатели, контролните органи са длъжни да се обърнат към прокуратурата според чл. 407 на трудовия кодекс. Той не предположи какви ще са действията на прокуратурата от тук нататък, но заяви, че забавянето на заплати с повече от 3 месеца създава реална опас-

ност за хората и подобни опасни явления трябва да се пресичат веднага.

Той допълни, че не е задължение на министерството да следи какви са конкретните причини за неизплащането на заплати, така че не може да си затварят очите и ще предприемат крути мерки срещу такива работодатели. Младенов увери, че неговото ведомство няма и

стотинка задължения към фирмите.

Освен неизплатени трудови възнаграждения най-честото нарушение е работа без подписан договор. До края на миналата година са установени 3640 такива случая, а само през януари 2011 г. са регистрирани нови 460. Сред провинилите се работодатели са и три фирми подизпълнители на магистрала „Тракия”. □

Държавата оневини производителите на здравословни хлябове

Държавните лаборатории не откриха сериозни нарушения в съдържанието на диетични хлябове, за каквито алармираха по-рано от асоциация „Активни потребители”

Няма „сериозни нарушения” при производството на тъмни и диетични хлябове, показват резултатите от проверката на Министерството за здравеопазването, по време на която бяха инспектирани 535 фурни и 891 магазина. Проверките на районни инспекции по опазване на общественото здраве започнаха след сигнал на асоциация „Активни потребители”. Нейни изследвания в частна лаборатория показаха сериозни разминавания в изписаното на етикетите и реалното съдържание на рекламираните като здравословни или

диетични хлябове. Държавните изследвания обаче не са открили подобно нещо.

Обезпокоително?

В началото на януари от асоциация „Активни потребители” оповестиха резултатите от изследвания на съдържанието на 12 вида диетичен хляб от 8 производители. Те показаха разминавания в изписаната на етикетите и реалната енергийна стойност, процентното съдържание на фибри, соли и захари, както и съдържание на остатъчна пепел, за което се предполага, че се дължи на различни добавки, включително и утайка от кафе. Целта е да се подобри естетическият вид на хляба, смятат от асоциацията. Занижено било и съдържанието на фибри.

Не и според държавните лаборатории
Държавната проверка оба-

► Частните и държавните лаборатории са на различни мнения за съдържанието на диетичните хлябове

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

че е установила несъответствие при етикетирането и представянето на храните

едва в 34 от общо над 1500 проверени обекта. Става дума предимно за дребни

нарушения, санкционирани с глоби от 500 до 1000 лв. Само един обект

за производство е спряно временно от експлоатация, докато представи документ за произход на влаганите суровини.

Официалните лаборатории на РИОКОЗ са установили наднормено съдържание на сол в десетина проби, но не и изкуствени оцветители, наднормено количество на пепел, захар или други съставки, за каквито бе съобщено след изследвания на асоциация „Активни потребители” в частна лаборатория.

От асоциацията обясниха по-рано, че са целели да подпомогнат потребителите да направят информиран избор, а не да търсят нередности. Според тях става дума и за различни методологии, ползвани в изследванията. Например тяхното изследване показвало наличието само на сурови влакна, а не на влакна въобще.

Ани Когжаубанова

Частните съдебни изпълнители започнаха онлайн протест

Достъпът до регистъра на търговете беше блокиран заради недоволство от нови такси

Частните съдебни изпълнители в България спряха временно достъпа до регистъра за търговете на имущество на длъжници. Вместо възможност за избор за достъп до информация за търговете за движимо и недвижимо имущество на сайта вчера се появяваше съобщение за обществен протест.

Регистърът е създаден от Камарата на частните съдебни изпълнители за удобство, но не е законово регламентиран и блокирането му не е нарушение. Във всеки районен или областен съд трябва да има обяви за публичните продажби, които се извършват в съответния район. Регистърът обаче е най-лесният начин да се получи информация за търговете за всякакъв вид имущество. Днес трябва да бъде възстановен достъпът по интернет до <http://www.sales.bcpea.org>, но съобщението за протеста ще остане.

Мотивите за недоволството

Причините за протеста са

въведените от началото на годината такси за всяка справка, която съдебните изпълнители - частни и държавни, трябва да плащат на Агенцията по вписванията, КАТ, общинските и областните служби „Земеделие и гори“, Централния депозитар, НОИ, НАП и т. н. Всъщност тези такси се плащат от вискателите (кредиторите), но след това те се добавят към дълга на длъжника. Таксите в различните случаи варират от няколко лева до 100 лв. Всъщност не толкова техният размер е проблем, колкото това, че се забавя работата по изпълнителните дела, които се извършват или трябва да се извършат, обясниха от камарата.

Омагьосаният кръз

„За да се направи справка в КАТ за автомобилите, които притежава едно лице или фирма, се плащат 3 лв. Ако се окаже впоследствие, че лицето има 10 коли например, трябва да се отиде отново до КАТ и

да се плати такса за всяка от тях. Така се губи време, а справката е актуална към определена дата и докато се извършат двете плащания, тя вече може да не е актуална, защото длъжникът може да си е продал имуществото“, обясни председателят на Камарата на частните съдебни изпълнители Георги Дичев. Той разказа, че ситуацията за получаване на нотариален акт за имот, притежаван от едно лице, е идентична. Първо се плаща една такса. Ако се окаже обаче, че документът е от 7 страници, трябва да се доплати още. Дичев призна, че неговата кантора за този месец е направила само няколко справки, докато през миналата година е завеждала по няколко изпълнителни дела през същия период.

„Миналата година ние неколкратно алармирахме, че ще се стигне до блокиране на работата ни. Държавата се опитва да събере през тази година 260 хил. лв. от такива такси, а

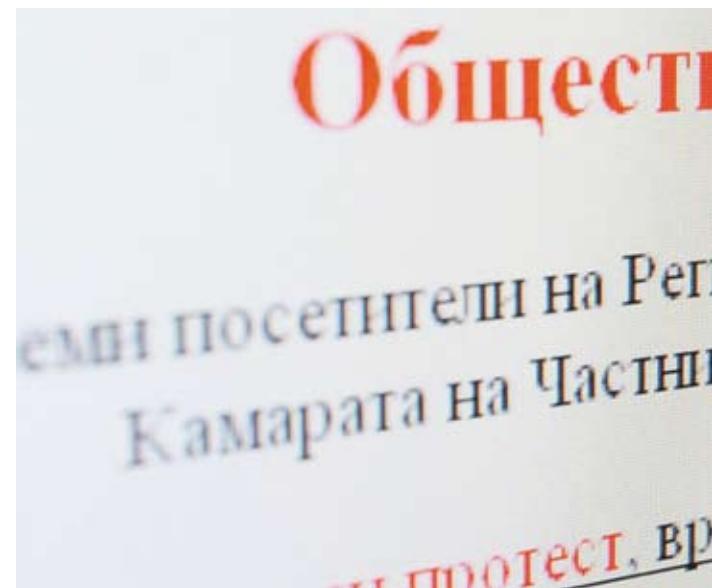
всъщност ще загуби много повече“, обясни Дичев. Според камарата загубите за държавата ще са заради влошена събираемост по изпълнителните дела, по-малко вкарани пари в бюджета от ДДС по публичните продажби и ДДС от таксите на съдебните изпълнители, по-малко данък върху доходите и т. н. Според съдебните изпълнители влошената събираемост ще се отрази и бизнеса - много фирми няма да успеят да си съберат вземанията и е възможно самите те да станат обект на принудително изпълнение от държавата.

Възможните решения

От Камарата на частните съдебни изпълнители предлагат няколко варианта за решаване на проблема. Първият е да се отмени чл. 431 от Гражданско-процесуалния кодекс, с който се въвеждат таксите. Вторият вариант е да се плаща еднократно такса за всички справки, които ще

►Прегседателят на Камарата на частните съдебни ще натоварят допълнително закъсалите глъжници

► През целия ден вчера на сайта за публичните

бъдат направени по едно изпълнително дело. Третото - държавните, местните, съдебните ведомства да си обменят цялата нужна им информация по електронен

път. Освен това съдебните изпълнители искат да имат електронен достъп до всички регистри с информация за имущественото състояние на длъжника,

Български евродепутати още не са подписали искането за равни субсидии

►Евродепутатът от ГЕРБ Мария Неделчева е инициатор на декларацията за изравняване на земеделските субсидии

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

В цялата страна започват дискусии за новата земеделска политика на Евросъюза до 2020

Искането за преждевременно изравняване на субсидиите за земеделие за всички страни членки на Европейския съюз е постижимо, но са нужни синхронизирани усилия на засегнатите от несправедливия исторически подход държави - страните, присъединени към ЕС с последните две вълни. В същото време обаче половината от българските евродепутати все още не са подписали под декларацията, с която се иска равно субсидиране за всички страни членки. Това заяви евродепутатът от ГЕРБ Мария Неделчева, инициатор на декларацията. Тя обяви и старта на национални дискусии за формиране на българската позиция по новата Обща земеделска политика за

периода 2014-2020.

Политически инат

Осем от общо седемнадесет български депутати в Европарламента все още не са сложили подписа си под декларацията. „Тя е подписана дори от евродепутати от Германия и Франция, които на национално ниво са против изравняване на субсидиите, защото са облагодетелствани от статуквото. В същото време българските депутати не са сложили подписа си под искане, което е с национално значение“, каза Неделчева. Сред тях са Филип Хюсменова, Ивайло Калфин, Надежда Нейнска, Антония Първанова, Станимир Илчев и др. Засега декларацията са подписали основно евродепутатите от ГЕРБ и „Атака“.

Опит за справедливост

Декларацията в Европарламента трябва да събере до

24 март 2011 г. 50% плюс един подписи от евродепутати, за да има тежест при формирането на новата европейска политика в земеделието. В момента българските земеделци получават едва 40% от субсидиите, които получават производителите от старите страни членки на ЕС. Изравняването им за България е предвидено да се случи в началото на 2016 г. В декларацията се настоява това да стане през 2014 г., когато ще влезе в сила и новата политика в сектора.

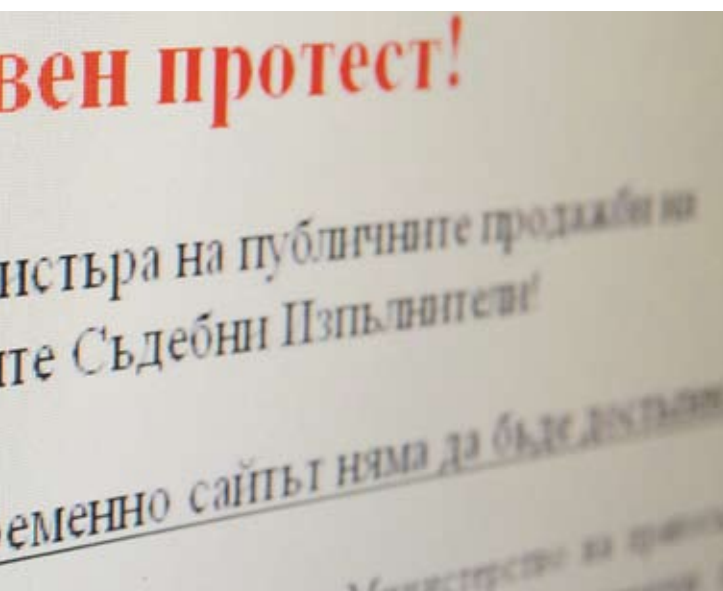
Дебати

Мария Неделчева обяви и началото на обществен дебат, който ще стартира на 18 февруари в Благоевград и ще продължи в Монтана, Разград, Добрич, Кърджали и Ямбол. Целта е да бъде формирана единна позиция на България за новата политика в земеделието на ЕС до 2020, която да отговаря максимално

изпълнители Георги Дичев обясни, че новите такси

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

продажби имаше само съобщение за протеста

както и да се организира кръгла маса с асоциацията на банките, защото трезорите са сред най-големите кредитори, с бизнес организацията, организацията

на държавните съдебни изпълнители и Министерството на правосъдието, за да се намери решение на проблема.

Красимира Янева

В земеделието

Реформа Три варианта за земеделска политика

► Три са възможните политически линии за земеделска политика на ЕС за периода 2014-2020 г.
► По-консервативният вариант залага на приемственост, но и на корекции като по-справедливо разпределяне на субсидиите между селските членки. Това е и подкрепеният от България вариант.
► Вторият е по-реформаторски и по-екологично насочен. Той залага на

по-ниски базови субсидии и допълнителни плащания за екоинициативи и борба с изменението на климата.

► Третият вариант е радикален и изцяло фокусиран върху екологичните цели. Предвижда постепенно спиране на директните плащания и обвързва развитието на селските региони с мерките за опазване на околната среда.

► Трите модела са изработени на базата на широки обществени обсъждания с гражданите от целия ЕС. Първите законодателни инициативи по реформата в ОСП се очакват през юли 2011 г.

на нуждите и очакванията на сектора. В момента Брюксел има три работни варианта за новата политика. България клони към подкрепа на първия - при-

емственост на сегашната политика в сектора, но с корекции на разпределението на преките плащания между членките.

Ани Кожжаиванова

Туроператори предлагат пари в брой или екскурзия до Дубай вместо Египет

Търсим варианти да удовлетворим клиентите си, но и да не понесаме загуби, казват от туристическите компании

Туристите, които са направили резервация за почивка в Египет, могат да получат платените от тях пари в брой или да си изберат екскурзия до друго място, коментираха големите туроператори, които предлагат пакетни офери за Египет. Алтернативите в същия ценови диапазон са Дубай, Дубровник или Анталия. Поне към момента за загуби от отменени резервации или пропуснати ползи не може да се говори, казват туроператорите.

Екшън по никое време

„Вече свалихме офертата за почивка в Египет от сайта си. Не препоръчваме да се ходи до там поне през следващите 2-3 месеца“, коментира Христо Гълбачев, управляващ директор на „Астрал холидейз“. В петък туристическата компания е изпратила група от 164 души, които по план трябва да се приберат в сряда, но самолетът чака на летището в Шарм ел Шейх и има готовност да излети по всяко време. В момента ситуацията около Шарм ел Шейх и Хургада е спокойна,

така че туристите ще могат да продължат почивката си. Ще пропуснат само посещенията до пирамидите и Египетския музей в Кайро, обясняват туроператорите.

Седемдневният пакет до Египет излиза около 300 EUR. Туроператорите предлагат парите за вече направените резервации да бъдат изплатени на клиентите им или вместо това те да отидат на друго място за същата сума, а понякога има и по-евтини алтернативи. Пакетна оферта до Дубай например струва малко по-скъпо - около 500 EUR, но до Дубровник цена-

та е 199 EUR, а до Анталия - минимум 250 EUR.

Има ли загуби

„В краткосрочен план търсим варианти да удовлетворим клиентите и да не претърпяваме загуби. В дългосрочен вече ще мислим и за пренареждане на плановете ни, на акцентите в офертите и обемите на резервациите“, коментира Любомир Панковски, собственик на туроператора „Алма тур“. В момента компанията няма български групи в Египет, но там са нейни туристи от Финландия и Естония.

„Дали една туристическа агенция ще претърпи загуби, зависи основно от договорите, които е подписала. Към момента за нас няма подобни предизвикателства“, казва Гълбачев.

Туроператорите казват, че самите те не препоръчват екскурзии до арабския свят, и изчакват обстановката да се нормализира. Все пак при подновяването на пътуванията до Египет може да се очаква и слабо поевтиняване на туристическите пакети, прогнозира работещите в бранша.

Дарина Черкезова

► Седемдневният пакет до Египет е около 300 EUR

СНИМКА REUTERS

Президентът ще наложи вето, ако проектозаконът за БАН бъде приет

Първанов предлага данъчни облекчения за иновативни фирми

Президентът Георги Първанов ще наложи вето на промените в Закона за БАН, ако той бъде приет от депутатите в Народното събрание.

Това намерение на държавния глава беше оповестено по доста необичаен начин - чрез статия, написана от него и Мариана Тодорова, експерт в администрацията на президента, и качена в сайта на президентството. Статията носи красноречивото заглавие „За ново, европейско отношение към българската наука: 15 алтернативни идеи за реформи на БАН и в науката като цяло“. Името на Тодорова нашумя покрай учредяването на президентското движение АБВ, чието име е било запазено в съда от нея.

Твърдо против промените в Закона за БАН

Според Първанов „текстовете в проектозакона

за академията са неприемливи като философия и като основа за реформата“ в образованието и науката. В проекта е заложено институтите на академията да станат автономни второстепенни разпоредители на бюджетни средства, тоест да не зависят финансово от централното управление, а директорите им да се избират от хората, работещи в институтите, без да се одобряват от централното управление. Според учените от БАН това означава разформироване на академията и закриване на централната шапка.

Правителството предлага още да започне да функционира настоятелство, включващо представители на различни министерства, хора от бизнеса, от университетите и т. н. В статията си президентът тотално отхвърля тази идея. Според него настоятелството няма да работи ефективно. Вместо него той предлага да се създаде консултативен орган към кабинета - Национален съвет за наука и иновации, който да обсъжда целите, приоритетите в на-

уката и да планира финансирането на инвестициите в научните области.

Преди да се правят каквито и да било промени обаче президентът съветва да се изготви доклад за състоянието на науката. Едва тогава с консенсус да бъде намерено оптималното решение на развитието на академията, така че тя да се превърне във „важно звено в триъгълника наука - бизнес - образование“.

Критика

В статията си Първанов и критикува БАН. Той обявява, че не е съгласен с някои от действията на ръководството на академията. „Споделям мнението, че при досегашните опити за реформа в БАН имаше и необясними, неработещи решения - преди всичко механични и нецелесъобразни сливания“, пише президентът в статията си. Според него е категорично неприемливо хората от един институт да си избират директор, а централното ръководство да назначава друг. Историята на академията познава много

такива случаи.

15 алтернативни идеи

Една от идеи на президента за развитие на науката у нас е да се създадат „стимули у всички заинтересовани страни да участват в научна и развойна дейност - фирми, висши училища, научни институти“. Той не споменава какви трябва да са стимулите за висшите училища и научните институти, но казва, че за фирмите те трябва да се изразяват в данъчни облекчения за определен гратисен период при стартиране на иновационен бизнес. Първанов предлага стартиращите иновативни фирми да бъдат подсигурени с рисков капитал и данъчни облекчения или зони за високотехнологични дейности, освободени от данъци. Президентът дава идея иновативните фирми да бъдат финансирани чрез средства от Българската банка за развитие, Националния фонд за научни изследвания, Иновационния фонд и структурните фондове на ЕС.

Елена Петкова

Промените в кабинета не успяха да спрат масовите протести в Египет

Ситуацията в страната се отразява негативно на икономиката, банките и борсата остават затворени втори ден

На седмия ден от протестите, обхванали най-многолюдната арабска държава, египетският президент Хосни Мубарак назначи нов вътрешен министър на мястото на крайно непопулярния Хабиб ал Адли. Въпреки това десетки хиляди души отново се събраха в центъра на столицата Кайро и за пореден път настояха президентът да се оттегли от поста си след 30 години на власт. Всичко показва, че за момента съдбата на президента е в ръцете на военните, които се въздържат от удар срещу протестиращите, все още не са оттеглили подкрепата си за Мубарак.

Разделение сред опозицията

Междувременно се появиха сигнали за разделение сред опозицията. Най-голямата опозиционна група - Мюсюлманското братство, обяви, че ще търси сформирането на широк политически комитет с участието на Мохамед ел Барадей, който да разговаря с армията. Нобеловият лауреат за мир и бивш шеф на атом-

ната агенция на ООН призова Мубарак да се оттегли и се превърна в лице на протестното движение, което до този момент нямаше водач. Вчера обаче ВВС съобщиха, че говорител на Мюсюлманското братство е опровергал тази информация: „Хората не са назначили Мохамед ел Барадей да им бъде говорител.“ По думите му неговата организация е много по-силна от Ел Барадей като човек. „Не сме съгласни той да представлява движението, то се представлява само и ще си назначи комитет, който да води преговори с правителството“, каза говорителят.

Милионен протест

Коалиция от опозиционни групи призова на улиците в Кайро днес да излязат 1 млн. души. Целта е да принудят президента да подаде оставка до петък. Според наблюдатели това е опит да се мотивира протестното движение, тъй като хората се чудят какво да правят, ако Мубарак не се оттегли, каквито са сигналите за момента.

Удар за икономиката

Последиците от размириците върху икономиката на Египет отиват далеч отвъд затворените магазини. Редица страни започнаха да

► Въпреки промените в кабинета и обещанията за реформи гражданите на Египет продължават да настояват президентът Хосни Мубарак да се оттегли от поста си

СНИМКИ REUTERS

евакуират гражданите си от страната, а други препоръчават да се отменят пътуванията до Египет. Турция, Русия, Израел и Китай изпратиха допълнително самолети, които да извозят гражданите им. Това доведе до хаос на летището в Кайро, тъй като заради засиления трафик много полети бяха отменени или отложени. Някои авиокомпаниите пък отмениха редовните си полети до Египет, а редица туристически агенции отложиха екскурзиите си там. От българското външно министерство съобщиха, че вече се подготвя полет за евакуация на българските граждани от Кайро. Той ще

се изпълни от Правителствения авиоотряд на 1 февруари. Българските туристи, които са пристигнали с чартърни полети на туроператори, ще бъдат евакуирани от самите компании.

В същото време туризмът е ключов сектор за икономиката, като на него се дължат 5-6% от БВП. За втори пореден ден банките и борсата в Египет останаха затворени. Акциите на световните пазари продължиха да поевтиняват, а нефтът достигна почти 100 USD за барел (подробности на стр. 17) заради опасенията, че бунтът може да се пренесе към страните производителки на петрол. □

Ревизия

Moody's понижи рейтинга на страната

► Международната агенция Moody's понижи кредитния рейтинг на Египет от Ba1 на Ba2 и промени перспективата от „стабилна“ на „негативна“. Причината за ревизията на оценката е политическата криза в страната, която може да се отрази негативно на и без това слабите публични финанси. Със същите аргументи в петък Fitch понижи ре-

тинга на страната.

► Рейтинговите агенции с нарастващо безпокойство следят събитията в Северна Африка и Близкия изток през последните седмици. Бунтовете в Египет започнаха след pogodни вълнения срещу високите цени, безработицата и корупцията в Тунис, където президентът Бен Али беше свален от власт.

► Миналата седмица Standard&Poor's прегрупира, че такъв протест може да се очакват и в Алжир, и в Йордания, което ще се отрази на рейтинга им.

Реакция

ЕС съветва за мирен преход към демокрация

► Египет има нужда от мирен преход към демокрация, заявиха министрите на външните работи от ЕС. Те предупреждават гражданите да внимават страната да не стане жертва на религиозни активисти.

► „Сигурен съм, че египтяните са в състояние да изберат демокрацията и гражданските права, а не екстремизма и радикализма“, каза външният министър на Италия Франко Фратини.

► Основната тема, която ще се обсъжда на следващата месечна среща на външните министри от ЕС, е ситуацията в Египет и Тунис.

Медведев заплаши да уволни шефове на държавни фирми

Руският президент разкритикува компаниите, че не инвестират достатъчно в нови технологии

Президентът на Русия Дмитрий Медведев разкритикува най-големия петролен производител в страната „Роснефт“ и други държавни компании, че прекалено бавно въвеждат нови технологии. Той предупреди също, че ръководителите на тези фирми може да загубят работата си.

Повече инвестиции

Пред комисията по модернизацията президентът заяви, че държавните компании трябва значително да увеличат инвестициите си в разработването на нови технологии. „Корпорациите трябва сериозно да

► Президентът Дмитрий Медведев е известен като привърженик на високите технологии

увеличат разходите си за научно-развойна дейност, само тогава неефективните им разходи ще намалеят“, каза Медведев. По думите му „Роснефт“ е сред ком-

паниите, които инвестират най-малко в нови разработки. Президентът даде на правителството две седмици да реши дали да бъдат уволнени някои от дирек-

торите във фирмата, но не посочи конкретни имена. Председател на „Роснефт“ е Игор Сечин, който е и заместник на министър-председателя и бивш президент

Владимир Путин.

Иновационно лоби

Дмитрий Медведев предложи също да бъдат привлечени чуждестранни експерти, които да работят в т. нар. иновационно лоби. Президентът е известен с насърчаването на новите технологии и с плановете да създаде високотехнологичен център в Сколково подобно на Силиконовата долина. Съветникът на президента Аркадий Дворкович обяви по-рано, че около 60% от държавните компании не са представили програми за увеличаване на инвестициите в научно-развойна дейност до края на 2010 г., каквито са били инструкциите на Медведев.

За прег гругите

Това не е първият път, когато Медведев критикува дър-

жавните компании за слабата им ефективност и заплашва с уволнения. Подобни изказвания се тълкуват като опит на президента да се хареса на либералите в страната и на западните инвеститори, които не одобряват създадените по времето на президента Путин гигантски държавни корпоративни структури.

Досега обаче сегашният държавен глава не е предприемал действия в тази посока и не е уволнявал ръководители на държавни компании. За наблюдателите това показва, че Путин остава най-могъщият лидер в страната, въпреки че замени поста си с Медведев. Очаква се на президентските избори догодина Путин отново да претендира за поста. Двамата с Медведев винаги са твърдели, че заедно ще решат кой от двамата да се кандидатира. □

Резултат Спад в печалбата на ОЦК

Приходите от продажби на кърджалийския "Оловно-цинков комплекс" АД се повишават през миналата година с 6.7% до 134.4 млн. лв., показва отчетът на

дружеството, публикуван на Българската фондова борса. В същото време нетната печалба на компанията за миналата година намалява почти пет пъти до 1.05 млн. лв. спрямо отчетените 5.14 млн. лв. за 2009. В голяма степен намалението на печалбата се дължи на отчетените 3.3 млн.

лв. "други финансови разходи" преди данъци за 2010 г. По това перо разходите през 2009 г. са било само 0.5 млн. лв. Ръстът в разходите за лихви също има дял в спада на печалбата. За миналата година изразходваните средства по това перо се повишават с 1.6% до 2.4 млн. лв.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Анализаторите: Sofix ще поскъпне между 25 и 50%

Българският пазар е изостанал много от възстановяването си и затова през 2011 г. има добри перспективи пред него

Ведещият индекс на Българската фондова борса ще отчете силен скок през тази година, прогнозира водещите анализаторски компании у нас. Малко след като от "Карол" определиха нивото от 400 пункта като ключово за потенциален силен растеж, свои прогнози за скок на индекса представиха и от "Елана".

Големи очаквания

"Очаквам ръст на икономиката и на доходите през годината, което ще накара хората да инвестират повече. Sofix може да поскъпне с 25%, воден от промяната в настроението на инвеститорите", прогнозира анализаторът на "Елана Трейдинг" Цветослав Цачев.

По-далеч в очакванията си стига Александър Николов от "Карол". Според него българският пазар изостана от развитите борси през миналата година и за това има голям потенциал в момента. Николов отново потвърди нивото от 400 пункта за Sofix като водещо за неговото развитие. "Ако има растеж през тази година, той най-вероятно няма да е малък, а ще от порядъка на 50%", категоричен е той.

Единни в очакванията си,

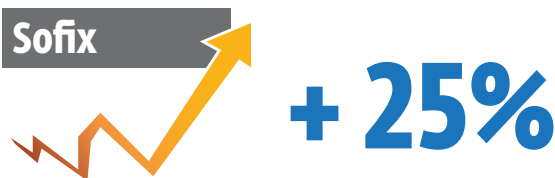
че пред българския пазар има добри перспективи при сегашните условия на българската и глобалната икономика, анализаторите се различават в прогнозите си откъде ще дойде "горивото" за БФБ. Според Цачев вътрешните инвеститори ще водят пазара просто защото външни няма, а и не е много вероятно да се появят точно в този момент.

"Смятам, че чуждите инвеститори продължават да доминират на пазара и голяма част от обемите се дължат на тях", твърди Николов. По думите му масовият индивидуален инвеститор се появява едва в края на растежа и затова не може да се очаква той да поведе голям положителен тренд.

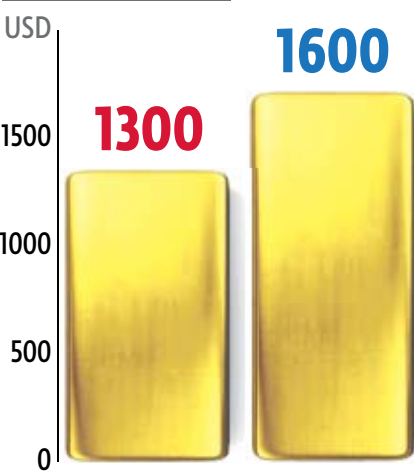
Инвестиции

Дори и с добри перспективи пред целия пазар все пак има сектори, които са предпочитани, обясняват анализаторите. Банките са добра инвестиция в момента, твърди Цачев. Според него вече всички проблеми пред финансовите институции са явни и едва ли може да се очаква влошаване на резултатите им. Банките най-вероятно ще отчетат намаляване на експозициите под

Прогнози за 2011 г.

Злато, тр. у.

наблюдение, което е добър сигнал. По-малките компании, които обаче инвестират в производството си, също имат потенциал, твърдят авторите на анализа. Рискови

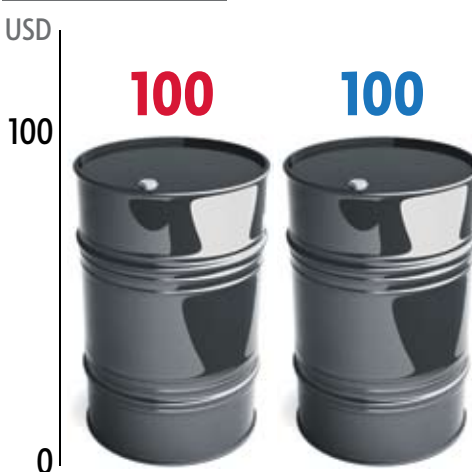
са големите индустриални, циклични дружества, които не са влягали в обновяване на производството си и имат задължение към банките. Златото е инструментът

„Елана Трейдинг“ Saxo bank

EUR/USD

1,20
1,14

Петрол

от чуждите пазари, в който продължава да си заслужава да се инвестира. На подобно мнение са и партньорите им при изготвянето на анализа за глобалната икономика от

Saxo bank (виж графиката). Американските акции също остават с добър потенциал за поскъпване през годината, прогнозира от компанията.

Мирослав Иванов

Индивидуалните инвеститори ще движат пазара

Българските инвеститори ще бъдат движещата сила за капиталовия пазар през 2011 г. Очаквам ръст на икономиката и на доходите през годината, което ще накара хората да инвестират повече. Sofix може да поскъпне с 25%, воден от промяната в настроението на инвеститорите. Големите чужди инвеститори нямат интерес да влягат у нас в момента. Проблемът е слабата ликвидност на пазара. Навлизането на големите чужди играчи беше през 2003-2004 г. с идеята да продават с добра печалба, но това не се осъществи

Цветослав Цачев,
"Елана Трейдинг"

Очаквам
Sofix да
поскъпне поне
с 25%

и дори мисля, че голяма част излязоха на пожар. Затова сега едва ли пак биха използвали същия модел. Именно това е причината да очаквам, че български индивидуални инвеститори ще водят пазара през 2011 г. Такива са и първите сигнали в началото на годината. Растежът до момента се основава именно на дребни вътрешни играчи. С потенциал са акциите на банките, защото в сектора много от нещата вече са излезли наяве - проблемни кредити, рискови експозиции под наблюдение.

Ако Sofix пробие 400 пункта, скокът може да е над 50%

Ако има растеж през тази година, той най-вероятно няма да е малък, а ще от порядъка на 50%. Зависи обаче доколко е възможно това ниво да бъде трайно пробито. Българският пазар има потенциал, защото наред с останалите малки пазари в региона - Сърбия, Хърватия, Македония - изостана през 2010 г. Когато започва движение нагоре, малките участници, масовата публика не е налице. Обикновено тук са умните инвеститори. Кой са точно те, е малко трудно да се каже, но това са тези, които биха поели по-голям риск, когато виждат потенциал.

Александър Николов,
"Карол Кепитъл Менеджмънт"

Регионалните слабо-ликвидни пазари ще се движат в пакет и ако има растеж, той няма да е само у нас, а и на борсата в Сърбия, Македония и Хърватия

После идват институционалните инвеститори и накрая е масовата публика. Така че, ако има растеж, той едва ли ще дойде от малките играчите.

Смятам, че чуждите пазари продължават да доминират на пазара и голяма част от обемите се дължат на тях. Когато има потенциал за растеж, е нормално да не се обръща свръхголямо влияние на риска от слабата ликвидност. Според мен регионалните слаболиквидни пазари ще се движат в пакет и ако има растеж, той няма да е само у нас, а и на борсата в Сърбия, Македония и Хърватия.

Шест банки спечелиха по

Системата загуби една пета от печалбата си през миналата година

Шест банки в България спечелиха повече от слабата за сектора 2010 г., показват статистическите данни на Българската народна банка за състоянието на сектора в края на 2010 г. Разбивка по компании показва, че през 2010 г. 18 от дружествата са намалили положителния си финансов резултат. Увеличение на загубата отчитат 4 от банките, а 2 финансови институции обръщат тренда и от печалба през 2009 г. в края на миналата година излизат на загуба.

Напук на кризата

Най-силен ръст на печалбата през миналата година отчита Юробанк И Еф Джи България АД. Трезорът повишава положителния си финансов резултат със 71% до 34.9 млн. лв. На второ място се нарежда държавната Българска банка за развитие АД, която е увеличила печалбата си с 65.7% на годишна база до 28.7 млн. лв. Бронзовият медал в класацията за най-голям ръст на печалбата взема Сосиете Женерал Експресбанк АД. Положителният финансов резултат на дружеството през миналата година нараства с 32.8% до малко 30 млн. лв.

Повишението на печалбата от 23.2% до 74.4 млн. лв. отрежда на Корпоративна търговска банка АД четвърто място в подредането за най-голям ръст на резултата. При излизане на отчета на банката на БФБ председателят на надзорния съвет и мажоритарен собственик Цветан Василев обясни, че по-високата печалба се дължи на повечето активи, с които е работила банката през миналата година. Петото място е за Централна кооперативна банка АД, която е повишила резултата си с 4% до 23.2 млн. лв., а последната банка с ръст на печалбата е Сити Банк, клон България. Положителният резултат на финансовата институция се увеличава с 1% до 21.2 млн. лв.

Цялата система

Банките у нас са загубили една пета от печалбата си през миналата година до 616.7 млн. лв., показва обобщение на резултатите. Спадът обаче се забавя, тъй като в края на 2009 г. банковата система у нас отчете обща печалба от 780.2 млн. лв., което беше понижението от 43.8% спрямо рекордна-

та 2008 г., в която секторът постигна рекордните за последните 10 години 1.4 млрд. лв. печалба.

Въпреки понижението на финансовия резултат отчетената печалба на банковата система е допълнителна капиталова защита, се казва в съобщението на БНБ. Според надзорната институция секторът успява да съхрани натрупаните буфери и да отчете добри финансови показатели. Разходите за обезценка на кредитни експозиции са се увеличили с 26.6% на годишна база и в края на 2010 г. достигат 1.3 млрд. лв. "Спадът на печалбата на банковата система е съвсем естествен. Когато имаме икономика в затруднение, банките поемат част от тежестта чрез заделяне на повече провизии заради растящия обем на лошите кредити", каза Левон Хампарцумян, главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк АД. Според Петър Андронов, главен изпълнителен директор на СИБАНК АД, причината за понижението на печалбата се нарича финансова криза. "Ако в условията на икономическа криза резултатите на банките не се понижават, това означава, че те ня-

мат връзка с икономиката. Това не е така", коментира Петър Андронов.

Най-голямата банка по активи - УниКредит Булбанк, е трезорът с най-голяма печалба като абсолютна стойност. За 2010 г. положителният резултат на компанията намалява със 17.8% на годишна база до 158.7 млн. лв. Левон Хампарцумян коментира, че сред факторите за понижението на резултата е по-бързото нарастване на лошите кредити спрямо новоотпуснатите заеми. Алфа Банк, клон България е компанията с най-голяма загуба през миналата година. Отрицателният финансов резултат на банката се повишава с 8.6% и достига 74.9 млн. лв.

Активите се повишават

В края на декември миналата година общите активи на банковата система в България са се повишили с 2.2% спрямо третото тримесечие и в края на 2010 г. достигат 73.7 млрд. лв. За цялата година активите са се повишили с 4%, твърдят от БНБ. Повишението се наблюдава при кредитите и депозитите. Брутният размер на заемите, като се изключат тези от кредитни институции, нараства с 2.7% и в края на миналата година е 53.9 млрд. лв. Общата сума на депозитите в края на 2010 г. достига 63 млрд. лв., което е ръст от 3.6% на годишна база.

Атанас Христов

РЕЗУЛТАТ

Топ 5 на банките с най-голяма печалба

Понижението е съвсем нормално и очаквано

Когато имаме икономика в затруднение, банките поемат част от тежестта чрез заделяне на повече провизии заради растящия обем на лошите кредити

Спадът на печалбата на банковата система е съвсем естествен. Когато имаме икономика в затруднение, банките поемат част от тежестта чрез заделяне на повече провизии заради растящия обем на лошите кредити. Тази тенденция не е най-доброто, което може да се случи, но в условията на криза е съвсем очакван и

нормален процес. Намалението на печалбата отчасти се дължи на влошаването на кредитните портфейли, но по-скоро е комбинация от тях и от търсенето на нови заеми. В числителя са новите кредити, а в знаменателя на уравнението са лошите заеми. Когато делителят расте, а новите кредити се повишават с по-бавни темпове, съвсем нормално е и печалбата да се понижават. Очакванията за тази година са базирани на реалната икономика. Ако тя заработи, ще се подобрят и резултатите на банковата система.

Левон Хампарцумян,
гл. изп. директор на
УниКредит Булбанк АД

Причината за спада се нарича финансова криза

Причината за спада на печалбата е очевидна за всички. Ако в условията на икономическа криза резултатите на банките не се понижават, това означава, че те нямат връзка с икономиката. Това не е така. Понижението от 20% дори е малко. Видяхме големите банкови групи в чужбина, че реализираха милиарди долари загуби.

Най-нормалното нещо е в условията на криза печалбата на банките да се понижават. Виждаме, че малките и средните предприятия са на ръба, има цели сектори на икономиката, които не функционират, а недвижимите имоти са почти замръзнали. Преките чуждестранни инвестиции се понижиха почти до нула от ниво 7-8 млрд. EUR в добрите години за икономиката ни.

Виждаме, че малките и средните предприятия са на ръба, има цели сектори на икономиката, които не функционират, а недвижимите имоти са почти замръзнали

Причината за спада на печалбата се нарича финансова криза. В тези условия се продават по-малко нови кредити, а в същото време трябва да се заделят повече провизии за старите заеми.

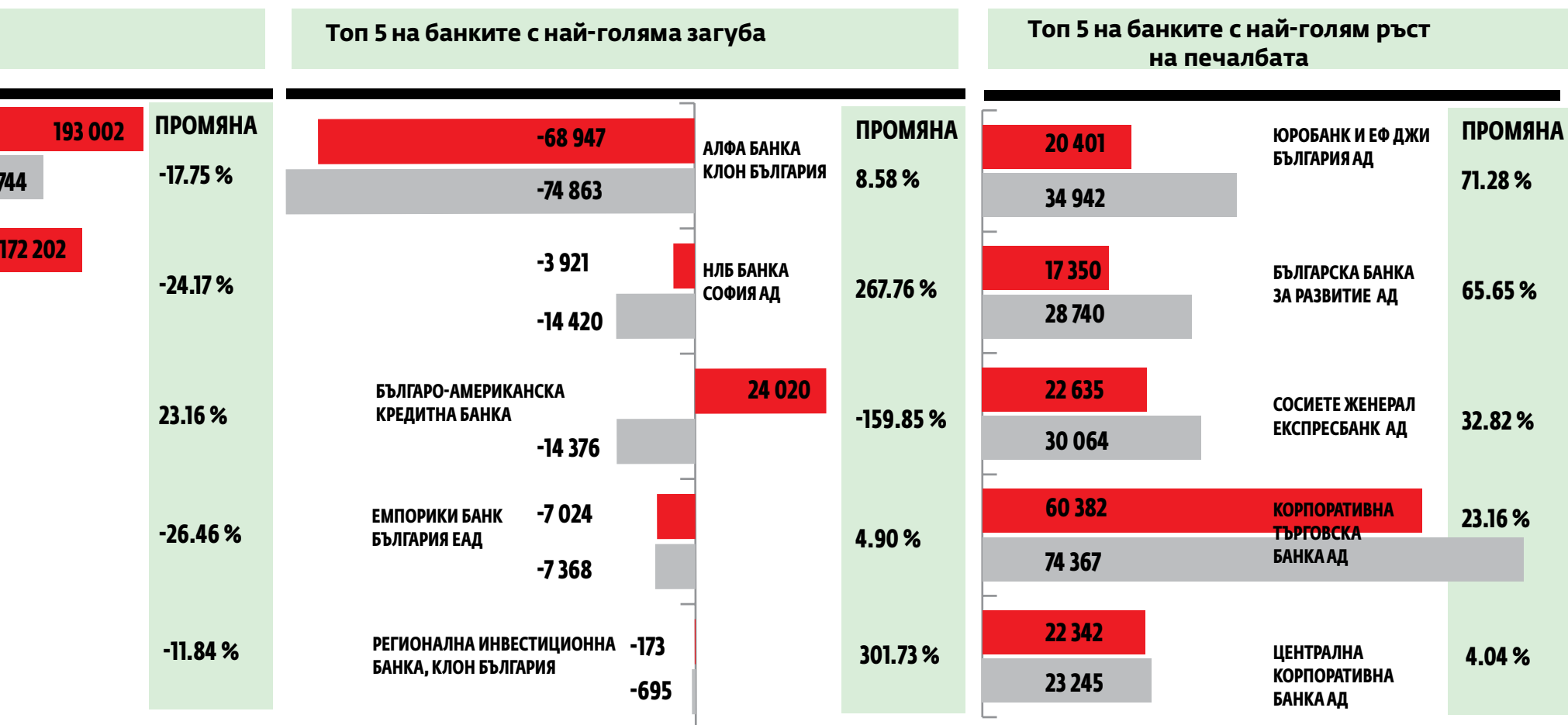
През тази година печалбата ще се стабилизира на нивата от

Овече от слабата 2010 г.

РЕЗУЛТАТИТЕ НА БАНКИТЕ В БЪЛГАРИЯ, В ХИЛ. ЛВ.

2009

2010

Данни: БНБ

пада инсова криза

2010 г. Няма да е нормално, ако има рязко повишаване. Ако има спад, той ще е заради набраната инерция от предоговорените кредити, които няма как да издържат и на новите условия. Ако има спад, той не би трябвало да е голям.

► Петър Ангронов,
гл. изп.
директор на
СИБАНКАД

Публичните банки с по-малък спад на печалбата спрямо цялата система

Две компании са повишили положителния си финансов резултат през миналата година

Публичните банки отчитат по-малък спад на печалбата спрямо цялата банкова система у нас. Това показва сбор на резултатите на Корпоративна търговска банка, Първа инвестиционна банка, Централна кооперативна банка и Българо-американска кредитна банка. Общата печалба на четирите финансови институции през миналата година е 114.1 млн. лв., което е спад от 17.8% спрямо 2009 г. За сравнение цялата система отчита спад на положителния резултат от 21% през 2010 г.

Дружествата

Две от четирите банки, листвани на БФБ, са повишили печалбата си през миналата година. Това са КТБ и ЦКБ. Положителният резултат на първата нараства с 23% и достига 74.4 млн. лв. Печалбата на ЦКБ в края на миналата година достига 23.2 млн. лв., което

е 4% ръст спрямо 2009 г. ПИБ отчита понижаване от 3.7% на положителния си финансов резултат. В края на миналата година печалбата на трезора се свива до 30.8 млн. лв., а към 31 декември 2009 г. беше малко над 32 млн. лв. БАКБ е единствената публична банка, която излиза на загуба през 2010 г. Отрицателният резултат на дружеството е 14.4 млн. лв., което е понижаване от 160% на годишна база. През 2009 г. БАКБ отчете 24 млн. лв. печалба.

Търговия

Акциите на четирите банки са сред ликвидните книжа на БФБ. Дружествата са част от базата на широкия индекс ВГ40, като с изключение на КТБ останалите три банки участват в изчисляването на бенчмарка на капиталовия ни пазар Sofix.

Песимизмът, който беше завладял инвеститорите по време на вчерашната сесия, донесе понижаване от 0.57% за книжата на ЦКБ, а пазарната капитализация на ПИБ се понижи минимално с 0.03%. Акциите на КТБ затвориха без промяна

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

в цената, а по позицията на БАКБ беше отчетено повишение от 0.57%. Най-търговани бяха книжата на ПИБ, като 67 975 лота на трезора смениха собственика си.

При ЦКБ бяха прехвърлени 66 878, а по позицията на БАКБ минаха 1500 дяла. Общо 500 книжа на КТБ смениха собственика си по време на сесията вчера. □

Фотоволтаичната асоциация иска по-бързо приемане на ВЕИ закон

Ако зелената енергия не достигне 11% дял през 2011 г., държавата ще трябва да купува квоти от други страни

Липсата на нов Закон за енергията от възобновяеми източници може да донесе наказателна процедура от Европейската комисия, както и санкции до 400 млн. лв. за България. Това алармираха от Българската фотоволтаична асоциация (БФА) в отворено писмо до премиера Бойко Борисов. Причината е, че заради забавянето в приемането на закона и спряното присъединяване на нови ВЕИ проекти към енергийната система на страната България може да не изпълни заложените дял в потреблението на енергия от ВЕИ източници.

Задължение

Като член на ЕС страната ни има задължение да постигне 16% дял на ВЕИ в потреблението на енергия през 2020 г. и 11% през 2011 г. „В момента дялът на тази енергия е около 10% и ако не се увеличи до края на годината, страната ни ще понесе финансови санкции“, обясни председателят на БФА Никола Газдов. По думите му загубите ще дойдат от санкции към страната ни поради необходимостта България да купува чисто статистически квоти за произведена зелена енергия от други страни.

Наскоро директорът на НЕК е обявил, че дружеството спира да присъединява нови мощности от ВЕИ до юни - юли 2011 г. и е призовал ЕРП дружествата да направят същото, при-

► Според Българската фотоволтаична асоциация в момента няма готов ВЕИ проект, който да не е присъединен към енергийната система на страната, но има много в процес на изграждане, които не са получили утвърдителен отговор, че ще бъдат включени

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

помнят от асоциацията.

„Надяваме се да се разграничат от това предложение, което реално призовава да бъде нарушен съществуващ закон“, се казва в съобщението на БФА. „За момента няма готов проект, който да не е присъединен, но има много други, които са почти готови, а нямат

отговор дали и кога ще бъдат включени в системата“, каза Газдов. По думите му това прилича на мълчалив отказ.

Ценови механизъм

„За да бъдат защитени интересите на потребители, инвеститори и държавни органи, цената на ВЕИ трябва

да бъде ясна и прозрачна“, обясняват в писмото си от асоциацията. За целта в ЗЕВИ трябва да бъде записан ясен механизъм за намаляване във времето на преференциалните тарифи за ВЕИ. В последния проект на закона обаче такъв липсва.

„Цената на произвежданата от ВЕИ енергия има потен-

циал да пада, но механизмът, по който се определя, трябва да е ясен“, обясни Газдов. По думите му в момента ДКЕВР може ежегодно да сваля цената с 5%. „Ние предлагаме да бъде дадена възможност намалението да бъде 8-9%, но да бъде разписано в закона“, добавя той. Именно липсата в закона на подоб-

на възможност е проблем според производителите на зелена енергия. Причината е, че подобен механизъм е изнесен към наредбата за дейността на ДКЕВР, което дава възможност на регулатора да решава цената „ден за ден“. „Това притеснява и отблъсква инвеститорите“, твърди Газдов. ■

Фирми лобират за държавна подкрепа за електромобилите

Лечебните съставки в секретата са 26 пъти по-скъпи от розовото масло

Близо 200 компании от индустриалния клъстер „Електромобили“ (ИКЕМ) ще настояват за преференции от страна на държавата, така че да бъде улеснено навлизането на „зелените“ автомобили в България.

Планове

От сдружението на бизнеса и научни дейци уточниха на специална пресконференция в БТА, че на този етап българските компании са в състояние да трансформират нормални автомобили в електромобили, но по-нататък би било възможно и същинското производство

на елмобици. Цената за т.нар. „конверсиране“ на нормално МПС в електромобил би била 7000-8000 лв., казаха от клъстера.

За да се случи това обаче, държавата и общините трябва да стимулират „зелените“ автомобили чрез редица мерки за облагодетелстване както на производителите, така и на потребителите, твърдят от ИКЕМ.

Според члена на клъстера Мартин Заимов Софийската община вече предвижда да направи сините и зелените зони безплатни за шофьори на елмобици. Бившият кандидат за софийски кмет също спомена, че се обсъжда освобождаването на купувачите на елмобици от данък върху прехвърлянето на собствеността с цел да се облекчат процедурите.

От сдружението се надяват също местната власт да участва дейно в т.нар. пилотен проект, в рамките на който да финансира изграждането на зареждащи системи, да закупува елмобици за собствена употреба и да субсидира покупката им от фирми.

Община София ще обяви своята концепция по въпроса на специална пресконференция с участието на представител на ЕС, която ще се проведе на 10 и 11 февруари.

Кредитуване

ИКЕМ също така се стреми към кредити при преференциални условия, по-нататъшни данъчни облекчения и субсидии - било то по европейски програми или не. От клъстера обявиха, че работят върху предложението за промени в законодателството.

За изграждането на мрежа от системи за зареждане в столицата са нужни инвестиции в рамките на 4000 EUR на система за бавен заряд и 24 000 EUR на такава за бърз заряд, като в началния етап София ще се нуждае от между 50 и 100 станции, каза за в. „Пари“ членът на ИКЕМ Андрей Константинов. „Все пак ще се опитаме да направим нашите цени по-конкурентни“, сподели той.

По думите му масовото производство на зарядни системи е немислимо без преференции, гарантирани от банки и правителство. В момента се работи по финансирането на прототипите, в което освен членове на сдружението е възможно да участват и финансови институции.

Добромир Цольов

► Цената за т.нар. „конверсиране“ на нормално МПС в електромобил би била 7000-8000 лв. СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

СТО реши, че Boeing е получавала незаконни субсидии от държавата

Решението е поредната стъпка от спора между САЩ и ЕС за подкрепата, която предоставят на авиационната индустрия

Световната търговска организация (СТО) реши, че правителството на САЩ е предоставило милиарди долари финансова помощ на авиационния производител Boeing в нарушение на международните правила. Това съобщиха източници от ЕС, цитирани от Reuters, след като СТО представи доклада си на

двете страни.

Самият документ е поверителен и няма да бъде публикуван в близките седмици. Тогава ще стане ясно и каква част от помощта ще бъде обявена за незаконна. ЕС може да получи правото да възстанови загубите си чрез налагането на аналогични митнически тарифи върху американски продукти.

Дългогодишни спорове

Решението е поредната стъпка от дългогодишния спор между САЩ и ЕС за нелоялна и незаконна

подкрепа за авиационната индустрия на всяка от страните. Вашингтон има подобни претенции за помощта, която е получавал производителят на Airbus EADS. Споровете продължават от 2004 г. насам, като периодично страните призовават за преговори, с които да разрешат проблема. В случая ЕС обвинява Boeing, че е получила близо 24 млрд. USD незаконни субсидии под формата на грантове за развойна дейност и безплатно предоставяне на технологии от НАСА, министерството на отбра-

ната и щатове Иллинойс, Канзас и Вашингтон.

Негативни последици

Еврокомисарят по търговията Карел де Гухт приветства заключението на СТО, което потвърждава предварителните разкрития от септември миналата година. „Докладът разкрива негативните последици за индустрията на ЕС от предоставените от САЩ субсидии и внася баланс в този дългогодишен спор“, се казва в изявление на еврокомисаря.

Случаят на Airbus

Експертите на СТО вече излязоха със заключение, че Airbus е получавал незаконни субсидии от европейските правителства. И двете страни в момента обжалват решението, като апелативният орган на СТО трябва да се произнесе по-късно тази година. Според американската Boeing грантовете за научно-развойна дейност, които е получила, бледнеят пред подкрепата, предоставена на Airbus. Част от нея представляват експортни субсидии, които са абсолютно забранени според правилата на СТО. В случая с европейската компания СТО реши, че Airbus е успяла да въведе серия пътнически самолети само благодарение на държавната подкрепа, и настоя експортните субсидии своевременно да бъдат прекратени. **П**

► ЕС обвинява Boeing, че е получила близо 24 млрд. USD незаконни субсидии под формата на грантове за развойна дейност и безплатно предоставяне на технологии

СНИМКИ BLOOMBERG

Испанските спестовни каси тръгват към борсата

► Испанският министър на икономиката Елена Салгадо миналата седмица обяви повишени капиталови изисквания за банките в страната

Обединената Banco Financiero y de Ahorros ще търси инвеститори, за да увеличи първичния си капитал

Испанската спестовна каса Banco Financiero y de Ahorros, която беше създадена след сливането на седем малки регионални банки, ще бъде качена на борсата. „Банката планира да се обърне към пазара, да се листне на фондовата борса, за да изпълни новите изисквания на правителството за първичен капитал“, обяви президентът на финансовата институция Родриго Рато, цитиран от AFP.

на Салгадо обяви новите изисквания за първичен капитал на финансовите институции в страната. Те ще трябва да поддържат ниво от 8% от общите активи към септември. Това е над задължителните 7%, които се изискват съгласно одобрените миналата година международни стандарти по Базел III. Правителството обяви и готовност да придобие дял в тези спестовни каси, които не успят да привлекат инвеститори и да увеличат капитала си до септември.

Към борсата

Натискът за вдигане на първичния капитал накара и друга голяма испанска банка - La Caixa, да обяви, че ще качи на борсата подразделението си за банкиране на дребно. За целта ще бъде използвана сложната година обяви плановете си да се слее с шест по-малки конкурента заради натиск от страна на Мадрид за реструктуриране на сектора. Новата банка беше официално създадена на 3 януари 2011 г.

Консолидация

Най-старата спестовна каса в страната - Caja Madrid, миналата година обяви плановете си да се слее с шест по-малки конкурента заради натиск от страна на Мадрид за реструктуриране на сектора. Новата банка беше официално създадена на 3 януари 2011 г.

Нови изисквания

Миналата седмица министърът на икономиката Еле-

на Салгадо обяви новите изисквания за първичен капитал на финансовите институции в Европа по пазарна капитализация. **П**

КД Инвестмънтс ЕАД уведомява, че на 31.01.2011 г. в КФН и БФБ са представени междинни финансови отчети за четвъртото тримесечие на 2010 г. на **ДФ КД ОБЛИГАЦИИ БЪЛГАРИЯ** и **ДФ КД АКЦИИ БЪЛГАРИЯ** съгласно изискването на чл. 73 в, ал.1, т.2 от Наредба № 25 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове. Финансовите отчети са на разположение на желаещите да се запознаят с него на адрес: гр. София 1680, бул. „България“ 58, ет. 7, офис 24 всеки работен ден от 9:30 ч. до 17:30 ч.

ИД „КД ПЕЛИКАН“ АД уведомява, че на 31.01.2011 г. в КФН и БФБ е представен междинен финансов отчет за четвъртото тримесечие на 2010 г. на **Дружеството** съгласно изискването на чл. 191, ал.1, т.2 от ЗПЦК и чл. 73 в, ал.1, т.2 от Наредба № 25 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове. Финансовият отчет е на разположение на желаещите да се запознаят с него на адреса на управление на дружеството: гр. София 1680, бул. „България“ 58, ет. 7, офис 24 всеки работен ден от 9:30ч. до 17:30 ч.

Управляващо дружество **„ДСК Управление на активи“ АД** уведомява всички заинтересовани, на основание чл.191 от ЗПЦК, че е представило на Комисията за финансов надзор, тримесечни отчети към 31.12.2010 г. на управляваните от него договорни фондове – **„ДСК Стандарт“**, **„ДСК Баланс“**, **„ДСК Растеж“**, **„ДСК Имоти“** и **„ДСК Евро Актив“**. Желаещите могат да се запознаят с отчетите на интернет страницата: www.dskat.bg на адрес: гр.София, ул. „Цар Калоян“ № 1, ет. 4, всеки работен ден от 9 ч. до 17 ч.

Пари **КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ**

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Управляващо дружество **„Златен лев Капитал“ АД** съобщава, че на 28 януари 2011г. представи на КФН междинни финансови отчети на **ИД „Златен лев“ АД** към 31.12.2010г., и на **ДФ „Златен лев Индекс 30“** към 31.12.2010г.

Отчетите са на разположение на инвеститорите на адрес: София, ул. „Постоянство“ 67 Б, всеки работен ден от 9.30 до 16 часа, както и на интернет адрес: www.zlatenlev.com.

Съветът на директорите на **„Юг Маркет Фонд Менеджмънт“ АД** съобщава, че междинните финансови отчети към 31.12.2010 г. на Договорен фонд „Юг Маркет Максимум“ и Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ са представени на Комисията за финансов надзор.

Отчетите са на разположение на заинтересованите лица и потенциалните инвеститори в офиса на дружеството в гр. Пловдив, бул. „Васил Априлов“ 92 всеки работен ден от 9.00 до 17.00 часа и на сайта на управляващото дружество www.ugmarket.com.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ „АКАД. ЙОРДАН ИВАНОВ“ - КЮСТЕНДИЛ

ОБЯВЯВА

На основание Чл. 3, ал. 2 от НВМОП ръководството на проект ДО 02-206/17.12.2008 обявява открита процедура за доставка на апаратура, оборудване и програмни продукти за изпълнение на договор по научно-изследователски проект „Кадастрална политика и географска информационна система (GIS) на културно-историческото наследство в Кюстендилска област“ за не повече от 40 000 лв. Изисква се гаранция за доставка. Критерий за оценка на ofertите: икономически най-изгодната oferta. Получаване на документи за участие: до 20. 02. 2011 год. В офиса на РИМ-Кюстендил, адрес гр. Кюстендил - 2500, бл. България №55 или на интернет адрес: <http://www.cei-bg.org/BG/node/800>

Описание на поръчката: 1 бр. Вертикално излитач и кацач, много роторен радиоуправляем летателен апарат с двоино подсиуряване на полетните режими. Безчеткови електродвигатели с безсензорно управление, с дигитална DSLR фотокамера 18MP CMOS sensor.

Срок за получаване на ofertите: 25.02. 2011 год. Оценка на ofertите: 28.02.2011 год. Орган по назначението: „Регионален исторически музей – град Кюстендил“ – гр. Кюстендил, бул. България №55.

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДЕН ПУДЖЕН РАЗГОВОР

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPEEDY
LUXURY DELIVERY SERVICE
РЕЧЕРД. СТОПЕРД.

Регионални индекси

Водещият индекс се върна под 400 пункта

Sofix: 398.15

↓ -1.29%

Силно понижение за македонския пазар

MBIPO: 2632.53

↓ -5.01%

Сръбската борса също светна в червено

BELEX15: 735.14

↓ -1.76%

Резултат

„Дружба стъкларски заводи“

► Софийското предприятие „Дружба стъкларски заводи“ АД отчете 13.5% ръст на печалбата през 2010 г. Положителният резултат на завода се повишава до 13.45 млн. лв., а в края на 2009 г. беше 11.85 млн. лв. Приходите се повишават с 1.6% до 172.7 млн. лв.

Акция на деня

„Чугунолеене“

10%

► се повишиха акциите на ихтиманското дружество „Чугунолеене“ АД в рамките на сесията, което направи компанията най-печелившата позиция на БФБ

Световни индекси

Английската борса се понижи

FTSE100: 5862.94

↓ -0.31%

Германският бенчмарк последва песимизма

DAX: 7077.48

↓ -0.36%

След спада в петък водещият индекс в САЩ се повиши

DJIA: 11 850.34

↑ +0.23%

Суровина

Мег

► Цената на мегта продължи да се повишава и регистрира четвърти пореден ръст. На борсата в Ню Йорк фючърсите с доставка през март достигнаха 9777.4 USD/m. Въпреки това през януари цената зазуби 0.3%

Стока на деня

Кафе

2.2%

► се повиши кафето и достигна най-високата си стойност от 1997 г. Фючърсите на сорта „Арабика“ с доставка през март достигнаха 5519.22 UST/m

Вълненията в Египет приближиха нефта до 100 USD за барел

► Опасенията на инвеститорите са, че проблемите в Египет може да доведат до затваряне на Суецкия канал, през който минават голяма част от танкерите от Близкия изток

СНИМКА BLOOMBERG

Пазарът се опасява, че протестите може да доведат до намаляване на доставките на петрол от Близкия изток

Петролът от сорта Brent се приближи до цената от 100 USD за барел. Цената се вдигна заради засилващата се вълна от антиправителствени протести в Египет. Според анализаторите на пазара те имат потенциала да доведат до пълно дестабилизиране на доставките от Близкия изток, където се добиват 31% от световната продукция на нефт. Сумедският тръбопровод, по който се доставя нефт до Европа, минава през територията на Египет, а основната част на петрола от Близкия изток се извозва с танкери през Суецкия канал.

Увеличение

В момента доставките с

танкери през Суецкия канал са нормални, а според Goldman Sachs няма опасност недоволството да се разпростре до държавите производители на нефт, в които влиза и Саудитска Арабия - най-големият износител на суров петрол. Петролът Brent падна с 92 цента до 98.50 USD за барел на ICE Futures Europe в Лондон. След първите вълни от протести в Египет цената му се вдигна до 99.97 USD, най-високата му цена от 1 октомври 2008 г. Цената на тексаския петрол с доставка през март стартира търговията на 89.97 USD за барел на борсата в Ню Йорк и се вдигна до 90.87 USD.

Протестите продължават

Неговите котировки започнаха да се качват паралелно с увеличаването на протестите срещу президента на Египет Хосни Мубарак и тази тенденция се запазва вече седми ден.

Най-големите притеснения са, че те може да доведат до затварянето на Суецкия канал за корабоплаване. През канала минават между 45 и 50 плавателни съда на ден.

Ситуацията подтикна секретарят по енергетиката в Белия дом да даде изявление, в което предупреди, че всяка дестабилизация на политическата ситуация в Близкия изток може да доведе до реални щети. Саудитска Арабия и останалите седем държави в региона доставят една трета от световната продукция на нефт. Ако се прекъснат доставките по Суецкия канал или Сумедският тръбопровод, това ще доведе до нефтена криза в Европа. Министърът по петрола на Саудитска Арабия пък заяви, че: „Цените от 70 до 80 USD за барел са напълно подходящи и съм сигурен, че търсенето и предлагането на пазара са балансирани“.

Златото с най-голям скок от 12 седмици

Цената на златото с доставка през април се покачи в петък с 1.7% до 1341.70 USD за унция на борсата в Ню Йорк, записвайки най-динамичния си ръст от 4 ноември насам.

Прогресът се явява оптимистичен завършек на най-неприятния януари за цената на златото от 14 години. През началния месец на 2011 г. ценният метал отбеляза спад от 8.1% предимно поради занижения интерес от страна на хедж фондове. Според експерти ръстът

” Цената на златото с доставка през април се покачи в петък с 1.7% до 1341.70 USD за унция на борсата в Ню Йорк

се дължи на нарастващото търсене на инвестиции в сигурност в контекста на конфликтите в Египет. В края на миналата седмица хиляди египтяни окупираха улиците, за да протестираха срещу 30-ата година на управление на техния президент Хосни Мубарак.

На 25 януари - три дни преди конфликтът в Египет да се отрази на цената - нетните дълги позиции при златото паднаха с 3.6% до най-дълбокото си дъно от май 2009 г. при 129 664 договора.

КУПЕТЕ НА DVD И BLU-RAY

С ПОДКРЕПАТА НА **Пари BONNIER** Business Press International

ПЪРВИТЕ 50 НОВИ АБОНАТА НА В. ПАРИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ ПОЛУЧАВАТ ПОДАРЪК DVD С ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“

Заявете своя абонамент за В. Пари на http://www.pari.bg/static/Abonamentna_forma или на +359 2 4395 853

© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment III, LLC. All Rights Reserved. © 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved. TWENTIETH CENTURY FOX, FOX and associated logos are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.

A+ FILMS

ВСИЧКИ НАСТОЯЩИ АБОНАТИ МОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ **15% ОТСТЪПКА** ЗА DVD И **10% ОТСТЪПКА** ЗА BLU-RAY ПРИ ПОКУПКА НА ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“ ОТ ВЕРИГА МАГАЗИНИ **Orange center** (БЕЗ „БИЗНЕС ПАРК СОФИЯ“) ПРИ ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОМОЦИОНАЛНИЯ ТАЛОН В ПЕРИОДА 31.1.2011 - 14.3.2011 г.

Китайските банки се насочват към Европа

Придобивания на пакети от финансови институции и отваряне на клонове в големите европейски градове са част от стратегията на Пекин

► Китайската банка Industrial & Commercial Bank of China Ltd. откри този месец свои клонове в Париж, Брюксел, Амстердам, Милано и Магриг

СНИМКА BLOOMBERG

Китайските финансови институции изнасят бизнеса си извън границите на страната, като насочват дейността си към САЩ и Европа, където отварят свои клонове. Държавният трезор China Development Bank например е една от четирите кредитни институции, която проявява интерес към придобиване на голям дял в изпадналата във финансово затруднение германска банка WestLB AG, съобщава в Wall Street Journal. Друга голяма финансова институция от Китай - Industrial & Commercial Bank of China Ltd. (ICBC), откри през този месец свои клонове в Париж, Брюксел, Амстердам, Милано и Магриг. А миналата седмица постигна споразумение за придобиване на 80% от американското подразделение на Bank of East Asia. Сделката е на стойност 140 млн. USD. Това е първият клон за банкиране на дребно в САЩ, който ще стане собственик на финансова

институция, контролирана от Пекин.

На лов за инвестиции
Китайските банки и инвестиционни фондове се оглеждат за банкови сделки в някои европейски държави, сред които Германия и Испания. Резервите в чуждестранна валута на Китай нараснаха до 2.85 трлн. USD, като голяма част от тях са в американски облигации. С пренасочването си към европейския банков сектор страната цели да диверсифицира активите си. Китайските компании предприеха масивен инвестиционен штурм в световен мащаб през последните години, като влагаха пари в почти всички сектори от недвижими имоти през миннодобивни компании до големи световни марки като автомобилния производител Volvo.

Натискът за излизане навън, както го наричат в Китай, идва от правителството, което е собственик на много от тези компании.

То се стреми да увеличи международната им роля в съответствие с ръста на китайската икономика и нейните все по-големи нужди.

Горчиви спомени от миналото

Една от областите, в които Китай напоследък изостава умишлено, бяха инвестициите на западните банки. Първоначалните опити за излизане зад граница бяха направени през 2007 г., но сделките се оказаха неуспешни. Сред тях бяха China Investment Corp., която придоби дялове за милиарди долари в Morgan Stanley и Blackstone Group LP. China Development Bank пък инвестира милиарди в британската банка Barclays PLC. Всички тези придобивки загубиха стойността си по време на финансовата криза и предизвикаха обществено недоволство в Китай. Това накара правителството да се въздържа от други сделки в сектора. През 2008 г. Пекин отказа да

одобри офертата на China Development Bank за придобиване на германската Dresdner Bank.

Китай си връща апетита

Интересът на China Development Bank към германската West е знак, че апетитът на Китай към банковия сектор в Европа се връща. Китайските банки имат голямо желание да разширяват дейността си по целия свят отчасти заради силното присъствие от последните няколко години на компании от Китай в много държави. Излизането им зад граница е свързано и с банковите нужди на тези фирми, които китайските трезори искат да удовлетворят.

За да не предизвикат политически противоречия обаче, китайските банки са склонни по-скоро да придобиват миноритарни дялове в Европа, отколкото да купуват цели финансови институции. В Ирландия например централната банка иска чуждестранна

институция да купи или да стане партньор на един от финансово затруднените в страната трезори. Испанското правителство пък се опитва да намали и направи по-силна мрежата си от спестовни банки. Страната също така приветства всеки „чуждестранен спасител“ независимо дали чрез цялостно придобиване или чрез капиталова инжекция. Китайските институции проучват подробно възможните сделки там, въпреки че нищо конкретно все още не е обявено. Според неформални източници частично национализираните британски банки Royal Bank of Scotland и Lloyds преговарят с китайски инвестиционни фондове за евентуално придобиване на значителни пакети в тях, посочва още WSJ.

Консолидиране в Германия

Германският банков сектор пък се подготвя за консолидация. Самото правителство оказва натиск за намаляване броя

на банките в страната. По време на двустранни срещи през последните години официални лица от Китай са заявили пред германските си партньори, че проявяват интерес към придобиване на банки в Германия. Европейските правителства обаче избягваха доскоро инвестиции на Стария континент от държавно контролирани китайски компании. Германия например прие през 2009 г. закон, който позволява на правителството да блокира придобивания на местни компании, които пораждат притеснения за евентуална политическа намеса в местната икономика от чужди правителства. Китай обаче положи големи усилия да се справи с подозренията на Европа. Кредиторите в страната получиха нееднократно похвали от европейските власти за готовността им за подкрепа и инвестиции в затруднените членове на еврозоната като Гърция, Португалия и Испания. □

Космическата независимост на ЕС има солена цена

Европейската навигационна система е обект на сериозни политически и икономически спорове още откакто е замислена

Сателитната навигация е незабележима, но ключова част от ежедневието ни. Устройствата за определяне на точно местоположение отдавна са стандартна част от оборудването на новите модели автомобили, а отскоро намират приложение и в обикновената потребителска електроника като смартфони и планшети. Технологиите вече си пробива път и в сферата на услугите, след като Facebook обявиха своята инициатива Places, чрез която потребителите могат да отбелязват не само присъствието си на фотографии, но и мястото, където са снимани. В тази област обаче има една голяма условност - винаги когато говорим за сателитна навигация, имаме предвид единствено системата Global Positioning System, по-позната просто като GPS. Тази система е разработена от армията на САЩ и се контролира единствено от нея, въпреки че се предоставя безплатно и за граждански цели. Това обстоятелство на практика поставя останалия свят в зависимост от Америка, тъй като няма друга система, която да предлага същата услуга.

Навигационна самостоятелност

От 1999 г. в Европа се разработва конкурентно решение, което да осигури "навигационната независимост" на континента. Кръстен просто "Галилео"

на името на италианския учен Галилео Галилей, този проект започва като сътрудничество между Германия, Франция, Италия и Обединеното кралство. От 2003 г. е договорен като официален съвместен проект на Европейския съюз и Европейската космическа агенция. За разлика от GPS "Галилео" ще бъде на първо място гражданска система, а не военна. От техническа гледна точка тя няма да се различава много от американската версия. Ще се състои от 30 сателита (27 основни плюс 3 резервни), всеки от които ще има планиран живот от 12 години. Използването му за гражданска употреба ще е безплатно, а за комерсиални и военни цели - платено, но и определянето на местонахождението ще е по-прецизно. Системата ще използва стандартен сигнал, за да се осигури съвместимост с устройствата, направени за работа с GPS.

Глупост, разхищение, обреченост

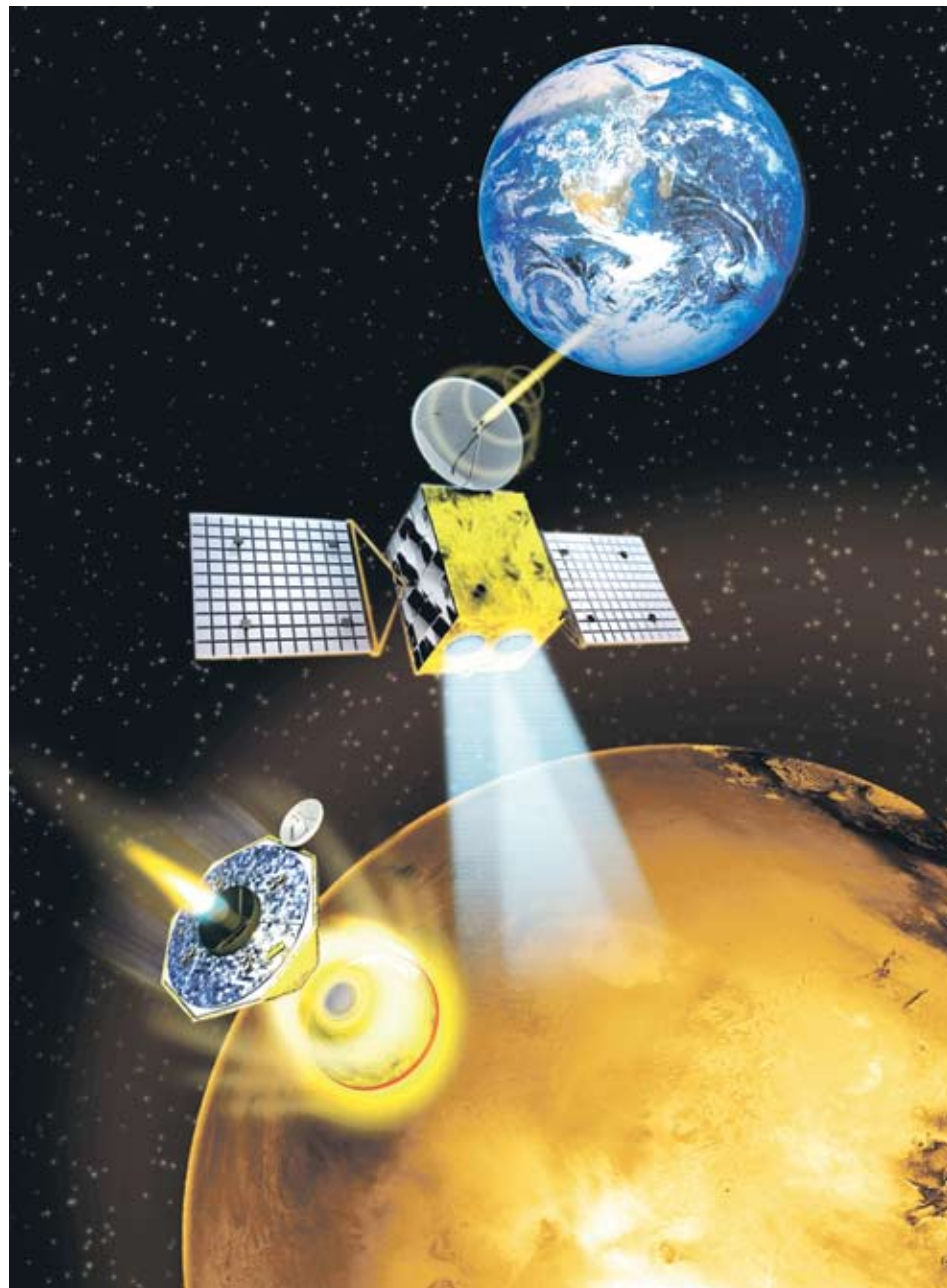
Не всички гледат с добро око на системата. Само преди две седмици висш служител на германската компания OHB-System загуби работата си, след като изтекъл през WikiLeaks доклад разкри какво е мнението му за "Галилео". В него Бери Смутни определя проекта като "глупава идея, обречена на провал, разхищение на парите на данъкоплатците". Гафът беше особено болезнен, защото OHB-System е една от фирмите, наети за изработката на сателитите. Според Смутни проектът е рожба на амбициите на Франция, която е пожелала да си осигури независима навигационна система, след като САЩ временно мани-

пулират GPS сигнала по време на войната в Косово. Първоначално американските военни действително могат да спират достъпа на граждански до системата, но тази опция впоследствие е премахната от президента Бил Клинтън. Американците са крайно негативно настроени към идеята за европейската навигационна система, опасявайки се, че системата може да бъде използвана от терористи за насочване на ракети без възможност за противодействие от страна на САЩ - ако заглушат сигнала на "Галилео", ще останат и без GPS. По-крайни американски политици дори заплашиха, че при евентуален конфликт с трета страна САЩ може да унищожат няколко европейски сателита, за да спре системата.

Цената на независимостта

По-важна е друга част от тирадата на Смутни - той казва, че ЕС сериозно е подценил сложността на изграждането на подобна система от сателити, както и възможностите за надхвърляне на бюджета и изоставане от графика. Според него експерти от индустрията изчисляват цената на "Галилео" на 6.5 млрд. EUR, но е по-вероятно тя да достигне и 10 млрд. Последната официална оценка от страна на Европейската комисия е по-скромна, но дори администрацията на съюза признава, че първоначалната цена ще бъде надхвърлена. Според документа, разпространен на 18 януари, за достигането на пълна оперативна способност ще са необходими още 1.9 млрд. EUR повече от вече заделените 3.4 млрд.

Аргументите "за" и "против" "Галилео" са разно-

▶Тридесет сателита ще осигуряват глобалното покритие на системата "Галилео"

образни - политически, икономически и в известна степен емоционални. При евентуално прекратяване на достъпа до GPS навигацията, дори да бъдат изключени военните последиствия, европейската икономика ще пострада се-

риозно. Хиляди самолети, кораби и камиони зависят от сателитите. От друга страна, мнозина си задават въпроса дали е разумно да бъде отделена толкова сериозна сума за система, която вече има работещ еквивалент, при това в си-

туация, когато военен конфликт със САЩ изглежда немислим. В крайна сметка на Европа ще ѝ се наложи да реши дали независимостта от САЩ в областта на навигацията си струва милиардите.

Пламен Димитров

Три големи системи съперничат на европейския проект

САЩ, Китай и Русия работят по свои собствени навигационни системи

Най-популярната сателитна навигационна система е Global Positioning System (GPS), разработена от САЩ. Работата по нея започва през 1972 г., но системата достига пълна оперативна способност през 1995 г. Навигацията е планирана като средство за военна употреба, но още от началото на съществуването си се предоставя и за гражданска употреба, напълно безплатно. Отначало американските военни могат да изключват достъпа на граждански до системата в случай на нужда, но след протести на съюзници на САЩ тази възможност е прекратена през 2000 г.

▶Засега напълно функционираща навигация предлага единствено американската GPS

В момента в орбита има 30 сателита.

Руската система временно отложена

В самия край на студената война Съветският съюз също планира своя система за навигация, чрез която да насочва ядрените си ракети. Тя се нарича "Глобална навигационна спътникова система", или накратко ГЛОНАСС. Първите прототипи на сателити са изстреляни през 1982-1985 г., като целта е постигането на глобално покритие до 1991 г. След разпадането на СССР обаче системата е завършена чак през 1995 г., а след това е практически изоставена и частично се разпада. След като възстановява своята икономика, през 2003 г. Русия решава да обнови и ГЛОНАСС. Систе-

мата трябваше да бъде довършена до 2011 г., но след неуспешното изстрелване на ракета с три сателита на нея на 5 декември миналата година достигането на пълна оперативна способност беше отложено.

Китайският "Компас"

Китайската народна република не може да си позволи изоставане в областта на навигацията и по тази причина разработва собствена независима система, наречена просто "Компас". Тя все още е в процес на разработване, но в дългосрочен план би трябвало да достигне размера на GPS и ГЛОНАСС. Първоначално системата ще покрива единствено Китай, но в завършен вид ще се състои от 35 сателита. Първият спътник е изстрелян през 2007 г. □

Интересът към жилища в строеж се завръща

Репутацията на инвеститорите и финансовото им състояние - гаранции за завършване на сградите

Кризата накара купувачите на имоти да преосмислят покупката на жилище на зелено. Рискът имотът, за който са платили, да не бъде завършен се оказа съвсем реален. Много българи все още са в очакване блоковете и кооперациите, в които са си купили апартамент, да бъдат най-накрая завършени. Дали обаче, защото вече сме свидетели на първите признаци на слабо възстановяване на икономиката, се оказва, че все пак вече има кандидат-купувачи, които са склонни да инвестират в жилище, което е все още в строеж.

“През последните няколко месеца купувачите започнаха да се връщат към покупки на имоти в сгради, които още са в строеж”, съобщил управителят на “Явлена” Страхил Иванов. Заради кризата, която доведе до замразяване или тотално спиране на работата по строежи, защото инвеститорите нямат пари да ги завършат, купувачите не смееха да придобиват жилища в сгради без Акт 16 (разрешение за ползване).

Сега цените, на които се купуват едностайни апартаменти в София от ново строителство, са 35 хил. - 40 хил. EUR. При двустайните цената е около 60 хил. EUR за жилище от 67 до 77 кв. м, а тристайните струват 75 хил. - 80 хил. EUR.

Гаранции и сигурност

Как обаче един купувач може да е сигурен, че инвеститорът ще довърши започнатия обект? “Няма 100-процентова гаранция за това”, беше отговорът на представителите на всички агенции за имоти. Въпреки това обаче

всички те продават имоти в строеж. Смята се, че когато се ползва агенция за посредник, сделката трябва да е по-сигурна, защото брокерите трябва да са проверили дали инвеститорът е финансово стабилен и не е мошеник. Променила ли се е работата на агенциите за имоти, за да са сигурни, че предлагат наистина имоти, които ще се превърнат в обитаеми жилища, или просто строежи?

Репутация

“Работим с утвърдени предприемачи, с които имаме дългогодишни отношения”, каза Страхил Иванов.

“Работя дългогодишно с определени инвеститори и знам какво е имотното им състояние”, обясни Людмил Стефанов от “Дом от зора”.

Второто изискване, на което трябва да отговарят предприемачите, е да са финансово стабилни. Тук възниква въпросът как една агенция за имоти може да разбере това. Някои от тях имат и оценителски компании, които работят с банки и така имат възможност да разберат дали инвеститорите си плащат редовно вносните кредитите. Ако инвеститорът е изряден към банката, се смята, че ще завърши обекта си.

Някои сигнали

“Не бих завел клиент в сграда, в която виждам, че не се работи - това е най-елементарното”, обясни Людмил Стефанов. “Следим дали се работи на обекта, дали се сменят често работниците. Спираме да продаваме там, където не сме сигурни, че сградата ще бъде завършена”, обясни маркетинг мени-

джерът на “Адрес” Калоян Богданов.

Търсене на отговорност

Ако обаче въпреки уверенията на имотните агенции и на инвеститорите сградата не бъде завършена, купувачът може да поиска да му бъдат платени неустойки. Често те обаче са твърде скромни. “Ако обаче инвеститорът е в несъстоятелност, това няма как да стане”, обясни Людмил Стефанов.

“Рядко се стига до преговори за неустойки, но който си знае и си търси правата, си ги получава”, обясни Калоян Богданов.

Дали може да се търси отговорност и от агенцията за имоти в тази ситуация, зависи от това какъв точно договор е подписан купувачът с нея, както и какъв е договорът между купувача и инвеститора.

“Ако агенцията носи отговорност, че предприемачът ще завърши сградата, трябва да ѝ се плати по-висока комисиона. Как ще бъде разпределено плащането ѝ между купувача и инвеститора, зависи от записаното в договорите”, обясни Страхил Иванов.

Какво да се направи

За да се пресече порочната практика на инвеститори да продават апартаменти в строеж и да не завършват сградите, преди време главният архитект на София Петър Диков обяви, че трябва да се направят промени в Закона за устройство на територията (ЗУТ). Според чл. 153, ал. 2 разрешението за строеж губи действието

► **Нужни са законови промени, с които инвеститорите да бъдат задължени да завършват започнатите строежи**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

си, когато в продължение на 5 години от влизането му в сила не е завършен грубият строеж, включително покривът на сградите. Така излиза, че инвеститорите, които са построили сградите до груб строеж, спазват ЗУТ. Точно затова арх. Ди-

ков обяви, че трябва да се запише, че в определен срок сградата трябва да бъде напълно завършена и да има съответните разрешения.

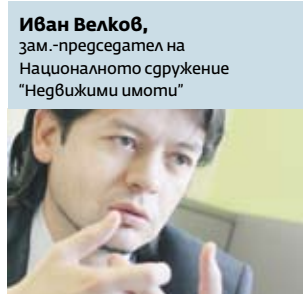
Освен законово регламентиране според заместник-председателя на Националното сдружение “Недвижи-

ми имоти” Иван Велков купувачите трябва да изискват повече гаранции и права. Така няма да се стига до ситуации, в които сградата да си остане на ниво груб строеж, а парите им да са отишли навятра.

Красимира Янева

Брокерът трябва да е съветник, да носи отговорност

През октомври миналата година на международна конференция в София, организирана от НСНИ, обявихме публично синхронизирането на новия Български държавен стандарт за услугата “брокер” с европейския стандарт за тази дейност. Брокерът като субект какви задължения има - с кого подписва договор, с какви задължения и отговорности, с какъв обем информация и т. н. В този смисъл ангажиментите на брокерите са доста стриктни. Брокерът трябва да провери и да се информира къде е възможно да има евентуални въпроси

Иван Велков,
зам.-председател на
Националното сдружение
“Недвижими имоти”

Трябва да изчистим термина “брокер”. Има разлика между брокери и промуутъри

или проблеми, какви тежести може да има има един имот - финансови, юридически, дори битови. Брокерът трябва да бъде оторизиран да поеме и голяма част от ангажиментите да се изчисти всичко.

Към момента колкото и информация да се събира, никога няма 100% гаранция, че всичко ще бъде наред. Брокерът по сделката е съветник, а не гарант. Хората трябва да гледат на него не като на любознателен съсед, а като на човек, който носи отговорност. Той трябва да носи професионална, правна и дори финансо-

ва отговорност, ако от дейността му има последствия. Трябва да изчистим термина “брокер”. Има разлика между брокери и промуутъри. Купувачите могат да търсят отговорност от брокерите, но само ако имат надлежно подписан договор. В други европейски държави законово и нормативно е ясно определено какво трябва и какво могат да правят посредниците.

На българския пазар има доста “посредници”, но рядко някой поема отговорност. Нотариусите например само удостоверяват дали документите

са верни, юристите могат да бъдат полезни с други аспекти, но това не покрива спектъра от въпроси и решения по една сделка с недвижим имот. Масово и продавачите, и купувачите биха могли да делегират права на брокери, които да изчистят всичко по разминаванията, а не да се надлъгват, смятайки, че цената трябва да оправдае компромисите по сделката.

Що се отнася до инвеститорите, строители и продавачите като група, при тях репутацията трябва да е по-важният инструмент, а не имиджът

- той се купува. При случай, в който има купен имот на зелено, а той не е довършен, може и от агенцията за имоти да се търси отговорност за пропуснати ползи в някаква степен - дали са взети предварително мерки, защо не са предвидени, защо не са предупредили.

Аз съм за промени в Закона за устройство на територията, в който да се запише например, че за определен срок, в брой месеци, от получаването на разрешителното за строеж сградата трябва да е напълно завършена със съответните разрешения. ▣

Само два нови мола ще отворят тази година

Големи модни марки ще имат магазини по търговските улици

След бума на отварянето на молове у нас през миналата година, когато бяха открити 10 нови огромни търговски центрове, през 2011 г. ще отворят само два. Това са "Мол Марково тепе" с 16 хил. кв. м в Пловдив и "Дунав мол" в Русе с 23 300 кв. м. Те ще добавят нови 39 300 кв. м към съществуващите модерни търговски площи в страната, обявиха от Colliers International.

Дълготото отлагане

През тази година трябваше да бъде открит още един мол, но стартът му за купувачите ще бъде чак през 2012 г. Това е молът на Аладин Харфан - "Мол Плевен". Преди време бизнесменът обяви, че може да говори за откриване на мола си, когато ще има 80-90% заетост на търговските площи. Очевидно тази цел все още не е постигната.

Лек застой в София

През тази и следващата година в София няма да има откриване на нови мо-

лове, твърдят от Colliers International. "Това ще даде възможност на съществуващите търговски центрове да намерят своята ниша и да засилят конкурентоспособността си", обясни Иглика Йорданова - мениджър "Търговски площи" в международната консултантска компания.

Ще бъдат построени 2 още по-големи мола

В същото време обаче предстои изграждането на два големи проекта в София - Sofia Ring със 70 хил. кв.м, който ще е разположен до първия магазин на ИКЕА в България на Околовръстния път на София и Paradise Center със 75 хил. кв. м. И двата обекта са по-големи от най-големия мол у нас - The Mall на бул. "Цариградско шосе", който има площ 66 хил. кв. м. Със Sofia Ring и Paradise Center южната и източната част на София ще бъдат добре покрити откъм търговски площи, докато в северния и западния район все още ще има недостатъчно предлагане, смятат от Colliers International.

От консултантската компания прогнозира, че през тази година търговските улици ще започнат да възвръщат позициите си на

пазара. Една от основните причини е спадът на наемните цени, като по този начин се доближиха очакванията на собствениците и на наемателите. "Средният спад на офертните наеми в София е 10%, а 17% е в Пловдив, Варна и Бургас", обясни Йорданова. Според консултантите в сегмента на търговските площи, това е заради увеличеното предлагане на площи в търговските центрове. В същото време обаче през втората половина на 2010 г. в резултат на по-слабото търсене в страната е отчетен спад от 5% в средните офертни наеми в моловете.

Освен спада в наемните цени има и друга причина, поради която те ще възвръщат позициите си. "Големи модни марки ще откриват магазини по търговските улици, а това ще направи и самите улици по-привлекателни - и за търговците, и за купувачите", смята Йорданова. Модни марки от по-ниския ценови сегмент ще отворят магазини по търговски улици в близост до метростанциите например.

Кои са търговците
Активните наематели в

► Очаква се могната марка да отвори свой магазин през тази година на главна търговска улица

столицата и във Варна са основно модни оператори, магазини за обувки, ресторанти и кафенета. Пловдив и Бургас са най-стабилни откъм нива на заетост на главните търговски улици. В тези градове в сравнение със София и Варна предлагането в сегмента на търговските центрове е най-ниско. В Бургас от откриването на Burgas Plaza през 2009 г. насам не е открит друг търговски център, пише в доклада

за търговските площи на Colliers International.

Те очакват по-големи продажби

През 2009 и 2010 г. потреблението рязко се сви до 3.6 и 2.8%, а прогнозата за 2011 г. е за скромнен годишен ръст от 1.3%. "Големите международни компании се придържат към плановите си за експанзия и продължават да търсят нови възможности за търговски площи през 2011 г. Местните и по-малки търговски оператори са

по-предпазливи, като се фокусират основно върху оптимизация на разходите, обясни Иглика Йорданова. Според нея пазарът е доказал, че е готов да приеме нови, иновативни концепции, предложени от местни търговци. Йорданова смята, че в бъдеще клиентите ще виждат все повече нови хибридни концепции - например мода и изкуство, кафенета и книжарници, мода и интериорни решения.

Красимира Янева

Sofia Airport Center
A Tishman International Development

LEED®
Сертификат за
екостроителство

Тел. 02 492 38 00

www.sac.bg

Истинският Клас А офис

TISHMAN INTERNATIONAL
COMPANIES
The Trusted Name In Real Estate®

GE
Real Estate

Интервю Дора Василева, председател на УС на Българската уебасоциация

Бюджетите за реклама в интернет ще се увеличат

Работна група към асоциацията ще състави препоръки за стандартизация на онлайн рекламата до края на месеца

► Госпожо Василева, защо смятате, че онлайн рекламата има нужда от стандартизация?

- Наличието на стандарти, независимо в коя област са, е предпоставка за оптимизиране на процесите, улесняване на комуникацията, поставяне на ниво, под което не би било добре да се работи. Във връзка с това в работната програма на Българската уебасоциация (БУА) за 2011 г. включихме проект „Работна група „Уебреклама“ към БУА“. Неговата основна цел е припознаване на общоприети световни стандарти, разработване на допълнения към тях, както и на нови стандарти и налагането им на уебпазара у нас. Форматът на работната група е отворена платформи, в която са поканени да участват както членове на Българската уебасоциация, така и представители на уебмедии, дигитални агенции и студиа, фирми, разработващи уебпроекти, които не са наши членове. Предвид това, че темата е изключително актуална за уеббранша, преценихме, че е хубаво в нея да участват повече представители на онлайн бизнеса. По този начин се надяваме както представителната извадка на съгласуваните от нас стандарти да е по-обширна, така и във втория етап от проекта, който е налагане и влизане в употреба на стандартите, да имаме повече съмишленици и да постигнем по-голямо покритие.

► Кога очаквате да получите конкретни резултати от работната група?

- Програмата включва няколко основни теми: съставяне на технически стандарти за рекламни банери на българския онлайн пазар, преглед и анализ на основните

” Част от индустриите заделят все по-голяма част от рекламните си бюджети за онлайн реклама, като вече има и такива, които изцяло ги насочиха в уебрекламата

видове банери, препоръки за структуриране и описание на рекламни тарифи, препоръки за използване на рекламни метрики, за управление и отчетност на онлайн рекламни кампании и др. Според правилата за работа след анализ и дискусия по всяка тема и приемане на нейното финално съдържание като препоръки по стандарта ще оформяме финална версия, която ще бъде част от цялостния пакет „Препоръки за стандарти“. До края на февруари 2011 г. ще имаме приети първите „Препоръки за стандарти“.

► Трябва ли да бъде упражнен регулативен контрол върху онлайн рекламата и кой трябва да извършва този контрол според вас?

- Целта на БУА е с тази работна група да осъществи саморегулация в бранша, която да защитава интересите както на фирмите, предоставящи уебслужби, така и на техните потребители. За момента не сме ориентирани към търсене на законова рамка и регулативен контрол. Искрено се надяваме, че приемането на документа „Препоръки за стандарти“ в уебрекламата ще улесни комуникацията по темата, ще увеличи ползваемостта от гледна точка на рекламодатели и потребители, както и ще допринесе за ускоряване на процеса възлагане-производство-планиране-купуване-

не-управление и отчетност на онлайн рекламата у нас. Разчитаме на добрата воля за всички заинтересовани страни и се надяваме добронамерено да бъдат следвани препоръките, които съгласуваме.

► Какви са тенденциите на българския пазар на реклами в интернет? Забелязва ли се устойчив ръст, или, напротив - има спад?

- Тенденциите на българския пазар за уебреклама са позитивни. Ръст има, по-нисък от големите очаквания

на всички. Очакванията за 2011 г., разбира се, са бюджетите на компаниите за реклама да нараснат, както и все повече бизнеси да имат възможност да се убедят във високата ефективност на уебрекламата и постепенно да я предпочетат като водещ комуникационен канал.

► Как прогнозирате, че ще се развие този пазар?

- Очакванията са изключително позитивни. Не бива да забравяме, че голяма част от индустриите заделят все по-голяма част от рекламните си

бюджети за онлайн реклама, като вече има и такива, които изцяло ги насочиха в уебрекламата. Но дори и те да са единици, вече всяка компания отделя рекламен бюджет за един или друг вид уебкомуникация освен стандартния уебсайт. Това, което очакваме, е появата на нови и атрактивни комуникационни инструменти, които са основен елемент в уебрекламата. Потенциалът на този бизнес е изключително богат и както сами виждате, уебрекламата вече не се затваря само в употребата на рекламни банери и текстови карета.

Визитка
Коя е Дора Василева

► Освен че е председател на БУА, Василева е изпълнителен директор на агенцията за онлайн маркетинг „Калипърс“ и маркетинг мениджър на IT компанията „Ладжър“. Тя е магистър по икономика. Интересите ѝ са свързани предимно с маркетинг, интернет и дизайн. През последните 10 години се занимава с различни проекти в областите на уебдизайна, оптимизация за търсещи машини и интернет маркетинг, маркетинг мениджмънт, управление на проекти, управление на фондовете и др.

► Според вас социалните мрежи работещата платформа ли са за уебреклама?

- Социалните медии са явление, което все по-масово навлиза в битата на потребителя. Платформите им дават разнообразни възможности за уебреклама, разбира се, не твърде много. Основното тяхно предимство за така нареченото вирусно разпространение на информацията е това, което води до по-висока ефективност в онлайн комуникацията.

Пламен Димитров

Докладът за новия медиен закон влезе в Министерския съвет

Няма единодушие дали законите за електронните медии да са един или два

Докладът за новия медиен закон най-накрая беше внесен в Министерския съвет, съобщи вчера председателят на Съвета за електронни медии доц. Георги Лозанов. Той ръководи и групата, която работи по текстовете на закона. Предложенията за закона трябва да бъдат обсъдени и приети от пра-

вителството още тази седмица.

Според първоначалния план докладът трябваше да бъде внесен в Министерския съвет още през ноември миналата година. Той беше отложен заради решението на кабинета да забави във времето въвеждането на пълната цифровизация у нас.

Колко закона ни трябва

Най-трудният за решаване въпрос, който стои пред

работната група по новия медиен закон, е дали законите за електронните медии да бъдат два, или да остане един, както беше досега. В групата няма единодушие. Този проблем все още „стои на трупчета“, казва доц. Лозанов.

„За“ и „против“

Привържениците на идеята нормативните актове да са два като че ли са повече. На това мнение е членът на медийната комисия в парламента Петър Курумбашев.

Според него трябва да се създаде отделен закон, който да урежда статута и дейността на БНТ и БНР. Само така може най-ефективно да се разпише начинът на тяхното финансиране и да се определят границите на държавната им мисия. Не е на същото мнение доц. Лозанов. Според него обществената функция на БНТ и БНР може да се разпише и в общ закон, който да се отнася както за тях, така и за търговските оператори.

Елена Петкова

Главоблъсканица
Въпрос на финансиране

► Основният проблем, който стои пред разписването на дейността на обществените оператори БНТ и БНР, е как те ще бъдат финансирани. Експертите смятат, че държавната субсидия е вредна, защото обвързва телевизията и радиото пряко с власт-

та. От груга страна обаче, няма друг начин за тяхното финансиране освен приватизацията. Това означава да заработят изцяло на търговски принцип, което също не е задоволителна идея. Като обществени медии те имат мисия - да прелагат нискорейтингови предавания, но с високо обществено значение. Това са програми, предназначени за различни етноси и култури например.

Онлайн рекламата се разрасна толкова, че задмина печатната

Очаква се тази година световният пазар за онлайн реклама да се увеличи с 12% до 62 млрд. USD

В световен мащаб най-големият доставчик на онлайн реклама е Google. След купуването на DoubleClick през 2007 г. компанията разработи до съвършенство програмите си AdWord и AdSense, които показват реклами в зависимост от ключовата дума в търсачката. Чрез YouTube и интегрирането на локализиране (от областта, в която се намира IP-то на потребителя) рекламни линкове във всеки клип Google се превърна в рекламен монополист на уебсредата с присъствие от 64% в САЩ. Близко 99% от печалбата от 6.520 млрд. USD (и приходи от 23.651 млрд. USD) на компанията са именно от реклама.

Земята на свободата

Най-големият рекламен пазар в момента като финансови средства, отделени за онлайн реклама, и количество уебпотребители, е САЩ. Прогнозата на в. Wall Street Journal за рекламния пазар в Щатите се сбъдна, онлайн рекламата успя да задмине тази в печатните издания и се нареди на второ място след телевизионната реклама.

Причината все повече компании да се насочват към онлайн рекламата се оказват кризата и свитите рекламни бюджети. За разлика от печатните издания в онлайн средата потребителите са много повече и така рекламните съобщения на практика се оказват по-ефективни.

Опицията за насочване на реклама към конкретна географска зона, държава или град и към конкретна демографска група (рекламодателят може да избере конкретния пол, възраст и средни доходи на таргетираните клиенти) се използва както от рекламните скриптове на Google, така и от социалната мрежа Facebook. Това е най-гъвкавата и прозрачна форма на реклама, която дава детайлен отчет доколко дадена рекламна кампания е била успешна

и до колко потребители е достигнала тя - бонус, който печатните и ТВ рекламните среди не предлагат.

Източната експанзия

Азия в момента е най-бързо развиващият се сектор в онлайн рекламата. Очаква се Азиатско-Тихоокеанският регион да задмине Северна Америка и да се превърне в най-големия пазар за реклама през 2014 г. След три години рекламният пазар в Азиатско-Тихоокеанския регион ще достигне 22.2 млрд. USD, прогнозира Bloomberg. Криза засили интереса към реклама в дигитални медии в Китай, Индия и Бразилия. Това, комбинирано с тенденцията за увеличаване на потреблението в Китай и Индия, ги превръща в апетитни дестинации за трансфер на вече установени пазари като Америка и Европа.

Според анализа на Bloomberg до 2014 г. световният пазар за онлайн реклами ще се разшири с 12% до 62 млрд. USD годишно и ще държи 17% от рекламните платформи. Той се базира на данни от 29 държави и информацията от агенциите WPP Plc's Group M and Publicis Group и SA's ZenithOptimedia. Европейският пазар ще нарасне до 23.1 млрд. EUR, този в Латинска Америка до 4.2 млрд. USD, а в Близкия изток и Африка до 14 млрд. USD.

Разпределение

Как се разви пазарът за онлайн реклама

► Когато стартира идеята за онлайн реклама, нейното основно средство са спам съобщенията, пращани по най-популярната за този момент среда - мейлбоксовете. В момента най-голямата част от онлайн рекламата - 48%, принадлежи на сърч енджин позиционирането и е доминирана

от Google. Следи я видеорекламата, прикрепена към стриймнати клипове, в които отново Google е на първо място с YouTube. Видеорекламите са един от най-бързо развиващите се рекламни формати, а спам писмата умират като рекламен механизъм заради ниската им ефективност, липсата на интерес от страна на потребителите към предлаганите в тях оферти и силните анти-спам защити на уеббазираните и софтуерните мейл клиенти.

Бронз

► WPP Group е втората най-голяма агенция за онлайн реклама след Google. Основаният през 1971 г. в Лондон холдинг включва 318 компании, сред които Grey Group, Ogilvy&Mather Worldwide, Young&Rubicam Brands и JWT. Компанията от структурата на холдинга се занимават с дистрибуция на рекламни платформи в уебсреда и мобилна среда. Печалбата му за 2009 г. (все още няма публикувани отчети за 2010 г.) е 8.684 млн. GBP и 761.7 млн. GBP приходи.

Старият континент

Пазарът за онлайн реклама в Европа ще застигне по размери този в САЩ, прогнозира Ален Йоро, президент на Европейската търговска асоциация на дигиталния и интерактивен маркетинг (IAB Europe), който беше у нас на седмицата на webbit 2010. Причината е, че рязко ще се увеличат интернет потребителите на Стария континент от сегашните 9 млн. до 119 млн., и то само за една година.

В подкрепа на прогнозата си Йоро отчете спад на средствата, отделени за онлайн реклама в Америка, с 53 млн. USD. Той контрастира с увеличението на рекламния пазар в Европа с 1.1 млрд. EUR до 16.26 млрд. EUR. Най-големият пазар в региона е Русия (40 млн. потребители). А за Азиатския регион Китай държи лидерската позиция. Например в Чехия цената на рекламата е най-висока спрямо общия брой потребители (4-5 EUR на човек).

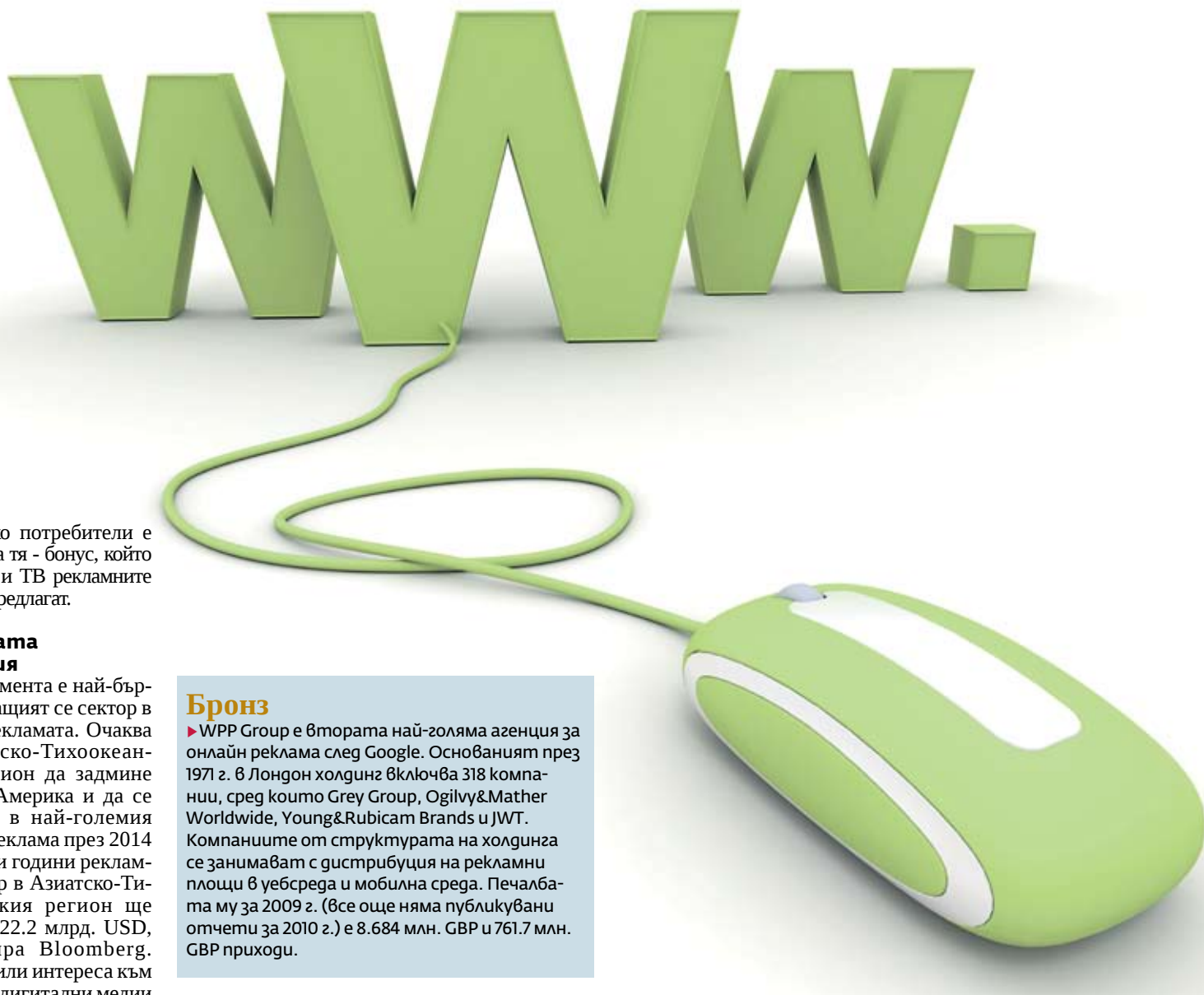
Мобилна гугълзация

С пускането и с пазарния успех на операционната система на Google за мобилни устройства Android компанията си обезпечи лидерски дял в сегмента за мобилна онлайн реклама, измествайки Apple, Yahoo и Microsoft. Основното пре-

димство е, че компанията в комбинация с търсачката предоставя възможност за кросплатформена реклама - както в уебсреда, така и в мобилна среда. Пазарният дял на Google в мобилната реклама в САЩ за 2010 г. е 59%. Увеличението се дължи на стратегическия ход на компанията за закупуването на AdMob през май, което доведе до скок на пазарното й присъствие с 10.4% от 48.6%.

Пазарът за реклама за мобилни устройства в САЩ се удвои през миналата година и стигна 368 млн. USD. Забелязва се тенденцията за пренасочване на все по-големи бюджети към него пропорционално на разширяването на пазарния дял на смартфоните и таблетите. Вторият по големина играч на пазара е Apple с 21% благодарение на интереса, генериран от техния AppStore, който реализира 1 млрд. даунлоуда в края на миналата година. За разширяване на пазарното си присъствие Apple последва примера на Google и си купи Quattro Wireless - компания за мобилен маркетинг и реклама с 5.4% дял от пазара за мобилна реклама в САЩ. В същото време компанията започна да рекламира iAd услугите си и пред потребителите в Европа и Азия.

Георги Панайотов

**КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС**

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

ДАКСИ

Фреш мания

С ябълки, ананас и моркови на война с вирусите, килограмите и лошото настроение

Все по-често пред кинозалоните се срещат хора не с пуканки, а с чаша прясно изцеден плодов сок в ръка. Изглежда, че не "попиваме" задължително само най-вредните навици на западните общества. Факт е, че фреш манията у нас се събуди и все повече хора са убедени, че прясно изцедените сокове са за предпочитане пред кафето, колата и плодовите сокове. Фрешовете не са просто поредната модна тенденция в храненето - те поддържат ума и тялото в тонус, зареждат ни с цялата гама от витамини и минерали.

След протестите срещу генномодифицираните плодове и в медиите все повече намират място теми за здравословното и правилно хранене. Българите започват да се замислят върху качеството на продуктите, които консумират, и като че ли културата на хранене се повишава с всеки изминал ден.

"Сокоотерапията"
Откритието за въздействие, което прясно изцедените сокове оказват върху всички системи в организма, предизвиква революция. Диетолозите стигат бързо до извода, че различните комбинации от плодове и зеленчукови сокове не само подсилват имунитета, но и са способни да лекуват. Метаболитни заболявания, сърдечносъдови и дори онкологични болести - всички те се влияят чудесно от така наречената сокоотерапия. Плодовите

ферменти улавят токсините, които поемаме чрез храната и въздуха в големия град, като по този начин осъществяват своеобразна превенция на рака. Неутрализирането на свободните радикали благоприятства и запазването на младежкия вид на кожата и косата. Тъй като плодовите сокове балансират нивата на кръвната захар и подпомагат изхвърлянето на течности от клетките, много хора залагат на тях, за да се отърват от натрупаните излишни килограми. Мощната витаминна атака се оказва и изключително оръжие в борбата с вирусните инфекции и простудните заболявания през зимата. Освен това плодовите ферменти ни даряват с добро настроение и позитивизъм през целия ден.

Кафе, кола или ябълков сок за събуждане
Германски учени доказваха, че ябълковият фреш събужда тялото много по-бързо и има много по-дълготраен ефект, отколкото кофеиновите напитки. Докато кофеинът дехидратира клетките и стимулира временно, като създава енергийни пикове и спадове, ябълковият сок ободрява и зарежда с ценни вещества тялото. Пектинът спомага за подобряване на храносмилателните функции на стомаха. Фрешът печели още едно "за" с факта, че за разлика от кофеиновите продукти не води до пристрастяване.

Кога и колко
Фрешовете е добре да се консумират на гладно или между храненията. По този начин се гарантира пълната абсорбция на ценните микроелементи и витамини. Избягвайте плодовите фрешове след хранене, тъй като е възможно съдържащите се в тях фибри да предизвикат газове и дискомфорт. Късно вечер също не е препоръчително да пиете прясно изцедени сокове, ако искате да заспите. Като количество около 1 л е максималната дневна доза поради разхлабващото действие, което оказват повечето пресни плодови сокове.

Интересно 10 факта за фрешовете

1. Най-бързо усвояващата се от тялото храна - 15-30 мин.
2. При прием на фреш от червено цвекло е възможно да се оцвети урината в розово.
3. Някои от най-полезните комбинации са плод+зеленчук като ябълка и морков, ябълка и целина. Плодовете набавят витамините, а зеленчуците - минералите.
4. Най-силната противогрипна комбинация е цитрусов фреш и мед.
5. Добавянето на магданоз, копър или груга зелена подправка засилва лечебното действие на фреша.

6. Някои зеленчукови фрешове е добре да се консумират с няколко лъжички зехтин, тъй като витамин А и Е имат нужда от мазна среда, за да се абсорбират напълно.
7. В някои страни се предлагат и протеинови фрешове от сурово месо.
8. Нитратите се съдържат главно в кората на плодовете и зеленчуците. Ако се съмнявате - просто ги обелете, преди да ги превърнете в сок.
9. Повече витамин С се съдържа във фреша от чушка, отколкото в този от портокал.
10. Прегозирането с фрешове няма сериозни последствия, но прегозирането с мултивитаминни гобавки крие много и опасни рискове.

Кога да избягваме фрешовете

Ако страдате от колит, язва или гастрит, плодовите сокове може да раздразнят още повече стомашно-чревния тракт. В такива случаи диетолози препоръчват зеленчукови фрешове като този от моркови.

"Зелените" барове и цените

Фреш баровете у нас добиват все по-голяма популярност и се превръщат в доходоносен бизнес. Класическите прясно изцедени сокове като този от портокал, ананас, ябълка и моркови привличат всеки с аромат и вкус, но повечето истински фенове на фрешовете залагат на нетрадиционни комбинации като папая и диня, моркови и цвекло или киви, пъпеш и чуш-

ка. Цените обикновено са фиксирани, не зависят от сезона на избрания плод и варират единствено според производителя, на който се спрем. Разминавания в цените за един и същ сок в баровете не е много голяма - около 1-1.50 лв. за литър. Цената на различните екзотични плодове обаче е впечатляваща. Фреш от портокал например струва средно около 7 лв. литърът, докато този от манго излиза около 16 лв. за същото количество. В повечето фреш барове има отстъпки за фиксирани комбинации от сокове, както и дневни и офис промоции на различните миксове. Тъй като повечето любители на фрешовете държат и на здравословна и необработвана термично храна, фреш баровете предлагат и разнообразни, не-

типични видове сандвичи, сладкиши и салати. Както повечето "зелени" продукти обаче, и те поддържат традиционно високи цени. През летните месеци голям хит са и т.нар. "смуутита" (smoothies - меки, нежни). Тези плодови коктейли се приготвят с пресни плодове, лед и мляко, разбити заедно в шейкър. Именно заради мекия вкус, който придава млякото, коктейлите носят и това име.

За да са конкурентоспособни и адекватни на завишените изисквания на потребителите, повечето фреш барове приемат и онлайн поръчки. След като изберете желаната комбинация прясно изцеден сок, сандвич и салатата например, заявката ви ще бъде изпълнена и доставена до 30 мин директно в офиса.

Ирина Мингова

Нестандартни видове

Фреш от ябълка, ананас и чушка

Особено полезен е за хората на умствения труд - резултатите от изследванията показват, че веществата, съдържащи се в него, защитават клетките от оксидантен стрес, който води до нарушаване на паметта и намаляване на мисловния капацитет. Ананасът съдържа уникалното вещество бромелаин, което способства за изгарянето на мазнините. Този микроелемент притежава и подмладяващ ефект. Специалистите препоръчват употребата на ананасов сок и при заболявания на бъбреците и ангина. Коктейлът се препоръчва и при инфекциозни заболявания, настинка и гноини рани.

Лимонов фреш

Поддържа в норма артериалното налягане и е профилактично средство срещу инфаркт, инсулт и други заболявания на сърцето. Има и силно антисептично, противовъзпалително и имуноукрепващо действие. В съчетание със сока от чесън той се прилага дори за потискане на някои симптоми на СПИН.

Фреш от грейпфрут, портокал и мандарина в съотношение 1:1:1

Помага в борбата с наднорменото тегло, като подобрява храносмилането, активизира дейността на черния дроб и възпрепят-

ства образуването на мазнините. При редовната му употреба нивото на холестерол може да намалее до 18%. Редовната употреба води до нормализиране на кръвното налягане.

Фреш от тиква

Полезен е при нарушаване на обмяната на веществата, затлъстяване, захарен диабет,

камъни в бъбреците и пикочния мехур. Препоръчва се особено на мъже, страдащи от възпаления на простатата.

Фреш от цвекло и моркови

Богат на витамини от групата В, калий, калций, желязо и фибри. Изглажда тена

на кожата и пази очите. Не прекалявайте, иначе рискувате да се сдобиете с лек оранжев оттенък. Високото съдържание на магнезий помага за нормализиране дейността на нервната система при стрес, преумора, безсъние. Също така подобрява перисталтиката на стомашно-чревния тракт, затова се явява нелощо средство за профилактика при запек. Сравнително високото му съдържание на йод и магнезий го прави подходяща храна за възрастни и болни от атеросклероза. Подпомага асимилирането на хранителните вещества и ускорява изхвърлянето на токсините.

Ирина Мингова